

Poština plačana pri pošti
1317 Sodražica

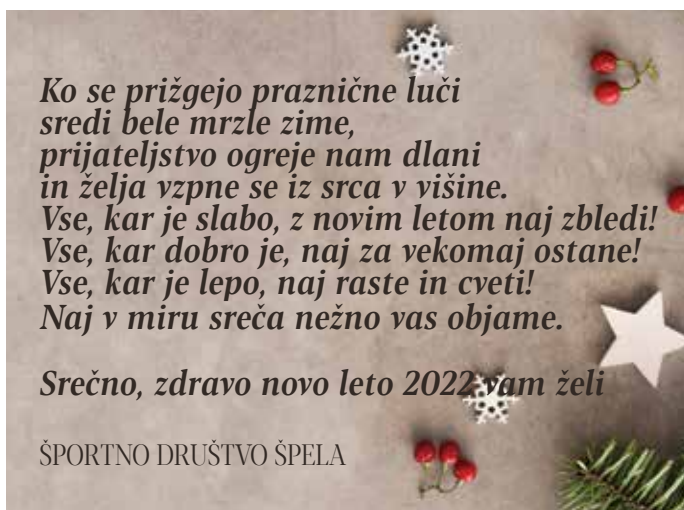
Suhorobar

133/XXIII, november–december 2021

**GLASILO
OBČINE SODRAŽICA**

VSEBINA

- 4 BESEDO IMA ŽUPAN**
Ob prihajajočih praznikih
- 5 AKTUALNO**
S seje OS
Novi proračun
Obisk ministra Simonitija
Potek investicij
- 10 OBČINSKI PRAZNIK**
Nagovor župana
Nagrajenci 2020 in 2021
- 16 IZ PARLAMENTA**
Tanko in Novakova
- 19 ŠOLA / VRTEC**
Bralna značka
Piini dosežki
Teden otroka
- 23 NAŠE ZDRAVJE**
O prehladih in tudi o vodi
- 24 KUHAJMO SKUPAJ**
Prazničen jedilnik
- 25 ŠPORT**
Prvaki ŠD Špela in Siborja
- 27 GASILCI**
Tekmovanja in izobraževanja
Preventiva pozimi
- 28 OD TU IN TAM**
Novo v Rokodelskem centru
Božični kruh
Ustanovitev LD Sodražica
Miklavžev obisk
- 34 NAŠA KNJIŽNICA**

Dolina presežkov

Nina Pirc Vovčko, urednica

»Ti si se pa bolj za podeželsko življenje odločila,« me je letos poleti dobrodušno podražil znanec, ki sicer živi v tujini. Ob tej pripombi sem se nasmejala in se spomnila še drugih, bolj neposrednih komentarjev, ko sva se z možem po desetih letih bivanja in izobraževanja v Ljubljani selila nazaj »na kmete«.

Spomnim se, kako sem se kot najstnica tudi jaz zmrdovala nad tem, da živim v odročni majhni vasi, da v naših krajih ni prav veliko možnosti za zabavo ali izobraževanje, da težko pridem do prijateljev in da moram za prevoz prositi starše. V obdobju, ko sem si želela na polno odkrivati svet, je bilo to frustrirajoče.

Med tedaj in danes se je zgodilo nekaj prelomnic. Ena pomembnejših je bila ta, da smo se tedaj mladi odločili, da prevzamemo odgovornost za dogajanje v našem kraju in sami organiziramo, kar si želimo. Takrat je naše »podeželsko« življenje postalo zabavno, povezovalno, navdihujoče. Postalo je nekaj, zaradi česar smo se ob koncih tedna z veseljem vračali v domačo Dolino in pripeljali še prijatelje. Predvsem pa je seme spoznanja o soodgovornosti ostalo tudi za obdobje odraslosti.

Res je, da v naši Dolini še vedno pogrešamo marsikaj in da se je v času korone zelo skrčilo še tisto, kar smo sicer imeli, a če bi me kdo vprašal, zakaj vztrajam, bi poznala odgovor. Ker na tem malem koščku naše domovine živi neverjetno veliko ljudi, ki jih zelo spoštujem, saj kljub življenju »na kmetih« počnejo in dosegajo neverjetne stvari. Presežke. Naj gre za kvačkanje ali obdelavo lesa, za slikarsko ali glasbeno ustvarjanje, za športne ali intelektualne dosežke in razgledanost, za podjetnost, kmetovanje, kulinariko, srčnost, pogum ... ti ljudje s svojim življenjem dokazujejo, da je z vztrajnim delom in predanostjo možno marsikaj in še več. Hvaležna sem, da jih lahko srečujem, saj so mi vedno znova v navdih in spodbudo, da presegam lastne omejitve in prepričanja.

Pa vi, poznate takšne ljudi? Za tistega, ki hoče videti, to ni zelo težko. Zadostuje jasen in odprt pogled čez domači prag. Ali morda v tokratno številko Suhorobarja. 😊

Radosti, topline, predvsem pa zdravja polne praznike.
Srečno in srčno 2022!

»Če vam ni vseč pot, po kateri hodite,
pričnite tlakovati drugo.«

D. Parton

Fotografija na naslovnici:
Petra Marn: Nova Štifta pozimi

Glasilo Suhorobar je vpisano v evidenco javnih glasil pri Ministrstvu za kulturo pod zaporedno številko 1646, praviloma izhaja šestkrat letno, in sicer februarja, aprila, junija, avgusta, oktobra, decembra; Izdajatelj: Občina Sodražica, Trg 25. maja 3, 1317 Sodražica; tel. št. 01 83 71 005 in 01 83 66 075; e-pošta: suhorobar@sodrazica.si; Tisk: Kamitex d.o.o.; Oblikovanje: Ines Oražem; Naklada: 900 izvodov; Uredništvo: Nina Pirc Vovčko - odgovorna urednica, Darja Vetrlih, Petra Marn; Programski svet: Slavka Tanko, Ana Modic, Jasna Janež, Nadja Zobec Krže, Tadej Košmrlj, Lektoriranje: Anja Adamič

NASLEDNJI SUHOROBAR

Rok za oddajo gradiva je **28. januar 2022**.
Gradivo, predloge in vprašanja nam lahko pošljete na naslov:
suhorobar@sodrazica.si
Vabljeni k soustvarjanju našega skupnega glasila!

Nekaj misli za božič in novo leto

Blaž Milavec, župan

Foto: Žiga Lovšin

Kako vznemirljivo zanimiv je red, ki vlada v naravi. Red, ki določa le, da vse poteka v harmoniji, povezanosti in smiselnosti, in ki določa začetek in konec, rojstvo in smrt. Na prvi pogled eno samo kroženje: združevanje in ločevanje, sestavljanje in razstavljanje. Če pa pogledamo natančneje, lahko uvidimo tudi edinstvenost v vsaki izvedbi, času in prostoru. Kot govori evangelijska zgodba o nujnosti smrti semena za rast nečesa novega. Ta prastari zakon nas določa tako absolutno, da mu ne more nihče uiti. Največ kar lahko človek naredi je, da ga sprejme in se nauči s tem živeti. Dobro se je tudi zavedati, da ni nikdar za obupati, kakor ni nikoli dobro preveč se prevzeti. Vedno se lahko zgodi tak ali drugačen (pre)obrat. Predvsem pa se vedno zgodi nek jutri. Ta temeljna zakonitost torej ostaja. Prazničen čas konec leta spominja ravno na to. Na odhod starega in prihod nečesa novega, kljub poznanemu principu še vedno in vsakokrat z vznemirljivo negotovostjo.

Ta prazničen čas je tudi priložnost za premislek o minulem in o prihajajočem. Konec leta in pričetek novega je čas, ko se sestavljajo bilance: pregleduje se preteklo leto in postavljajo načrti za naslednje. Občinski svet je tako v začetku meseca na svoji zadnji redni seji letos opravil to inventuro. Obravnaval in sprejel t. i. uskladitveni rebalans proračuna za 2021 in spremembo proračuna za leto 2022. Če gre pri rebalansu za odhajajoče leto bolj kot ne za uskladitev z realizacijo, prinaša sprememba proračuna za novo leto nekatere konkretne spremembe. Zaradi dviga povprečnine in s tem povečanjem sredstev za financiranje primerne porabe se naši občini dodeljuje več kot 100.000 evrov dodatnega denarja iz naslova odstopljene dohodnine in dobrih 60.000 evrov sredstev za usklajen razvoj. Tu je sicer potrebno navesti, da se nam je

zaradi tega znižala finančna poravnava za skoraj 60.000 evrov. Prihodki se v letu 2022 povečujejo (skupno za slabo petino) od predhodno načrtovanega obsega tudi zaradi zvišanja transfernih evropskih sredstev za projekt Oskrba s pitno vodo Sodražica II (vodovod Zamostec) na malo manj kot 300.000 evrov in še za nekaj drugih, sicer manjših projektov, kjer smo uspeli pridobiti sofinancerska sredstva.

Zaradi dviga razpoložljivih sredstev se povečuje tudi višina odhodkov (skupno za petino). Pri tekočih odhodkih oz. transferjih ostaja obseg v načrtovanih okvirjih. Delno se povečuje poraba zaradi dodatno pridobljenih neinvesticijskih projektov in dodatnih stroškov zaradi predvidenih podražitev (elektrika, nekatera goriva, ogrevanje itd.). Povečujemo tudi sredstva za predšolsko vzgojo, za nove pomočnike otrok, ki jim je dodeljena posebna pomoč. Za vzgojo in izobraževanje naših otrok (vrtec in šola) tudi sicer namenjamo enega od največjih deležev znotraj proračuna, tokrat kar 734.400 evrov, kar je skoraj za desetino več od prvotno načrtovanega. Največji del povečanja proračuna pa se nanaša na investicijske odhodke, ki jih povečujemo za več kot polovico.

V letu 2022 tako s spremembo proračuna predvidevamo sredstva za projekte v višini nekaj manj kot 1.4 mio evrov. Delno naj bi se sofinancirali iz naslova programa LAS (In situ, Balinišče, električna kolesa za turistične obiskovalce itd.) ali evropskih kohezijskih sredstev, kot je npr. izvedba projekta Oskrba s pitno vodo Sodražica II (vodovod Zamostec) ali le iz lastnih sredstev in predvidene zadolžitve, kot npr.: nadaljevanje del na projektih Obnova državne ceste in ureditev pločnikov v Žimaricah in Obnova vodovoda v Žimaricah, zaključek izgradnje nove vodne vrtine Gora, obnova občinske ceste

v Podklancu in ureditev parkirišča na Gori ter še nekaj manjših projektov na cestni in komunalni infrastrukturi (oporni zid na Slemenski cesti, pričetek komunalne ureditve ulice Podhosto, obnova obzidja pokopališča pri Sv. Marku itd.) ter priprava potrebne projektne dokumentacije za načrtovane investicijske projekte in zaključek postopka priprave in sprejema novele OPN. Sicer majhen, a vseeno pomemben del predstavljajo sredstva za subvencije v kmetijstvu in za ureditev prvega stanovanjskega problema mladih, ki predstavljajo novost, skupaj z že poznanimi subvencijami za male čistilne naprave in za odvoz azbestnih odpadkov.

Poleg investicijskega proračuna za tekoče obdobje se s proračunom določa tudi načrt razvojnih programov. Z njegovo potrditvijo se je za neko daljše obdobje (mandat ali dva) določilo okvirje in glavne usmeritve razvojnih poudarkov. Osrednji poudarek je še vedno infrastruktura, tako gospodarska kakor družbena. Če je bil nek določen del predhodno »rezerviran« za prostorsko infrastrukturni razvoj same Sodražice, se z umikom obvoznic iz trenutnega umeščanja v prostor, čemur bi sledila tudi ureditev še kakšnega novega stanovanjskega in tudi poslovnega območja, večji del infrastrukturnih razvojnih sredstev premika v projekte izven Sodražice. Zlasti se tja usmerjajo načrti za nova evropska sredstva. Poleg vodovoda v Zamostcu, ki ga začnemo graditi v novem letu, se načrtujejo obsežni projekti izgradnje kanalizacij v Zamostcu, Vinicah, Zapotoku in Lipovšici. Poleg teh projektov, ki so že v pripravi, se po novem daje dodatno pozornost celoviti obnovi vodovodnega in cestnega omrežja na Gori. Pričenjamo s pripravami ustrezne vodooskrbe tudi na Travnici gori, kjer prihodnje leto predvidevamo izvesti študijo o možnih virih pitne vode na območju. Seveda je vsemu navedenemu težko postaviti točnejše časovne okvirje. Izvedba je namreč nujno pogojena s pridobitvijo podpornih evropskih in državnih sredstev, saj gre za večmilijonske investicije, ki jih naša občina sama ni zmožna izvesti. Vseeno upamo, da bo večji del tega mogoče realizirati v tem desetletju. V Sodražici pa ostaja projekt dozidave vrtca in šole za nove prostore in preureditev športnih površin. Izvedba tega kompleksnega projekta je zaradi skorajšnje nujne prioriteta tega desetletja. Pripravlja se tudi obnova vežic pri pokopališču, izgradnja krajevnega zbirnega centra za odpad-

ke in še nekaj manjših ureditev. Pri tem pa ne smemo pozabiti tudi projektov, ki jih načrtuje država sama ali skupaj z nami. Tu je predvsem mišljena izgradnja kolesarskih poti ter prejali slej tudi neka oblika institucionalne oskrbe starejših (dom, oskrbovana stanovanja itd.).

Pred letom nismo vstopili samo v še vedno trajajočo epidemijo, ampak tudi v novo desetletje. Formalno letos, dejansko pa z naslednjim letom se prične tudi nova evropska finančna perspektiva 2022–2027, ki prinaša konkreten podporni program. Ta program je danes že bolj ali manj določen, ostaja nam samo, da se mu z naši načrti čim bolj prilagodimo.

Vsako leto se ob prazničnem zaključku voščilja tudi dobre želje. Sčasoma so postale formalnost, del običajev in tradicije. A bolj kot prejšnja leta je sedaj še kako zaželeno, da bi se ponovno začutili kot ljudje, ki ne živimo eden proti drugemu ali mimo drugega, ampak eden z drugim. Da bi razumeli, da v življenju v skupnosti, pa naj bo to občina ali država, ne predstavlja herojstva samo uveljavljanje svojega prav, ampak možnost sodelovanja, medsebojne pomoči in skupnega prizadevanja za skupno dobro. Marsikaj in marsikdaj pa je vendarle potrebno potrpeti, nazaj vzeti izrečeno besedo ali celo stopiti korak nazaj, sprejeti kompromis ali vsaj poskusiti razumeti tudi nasprotno stran. To v današnjem sebičnem svetu niso ravno vrednote, ki bi bile cenjene. A v današnjem svetu je tako ali tako cenjeno vsak dan nekaj drugega. Zato je mogoče najbolje, da prisegamo na dobre stare vrednote. Ena takšnih je tudi iskrenost želja. Naj na njej temeljijo tudi naša letošnja božično-novoletna voščila in izražene želje.

Ko sneg prekrije deželo in je zvezdnata noč najdaljša, pridejo med nas čarobni božično-novoletni prazniki. Zdi se, da zdaj tako kot že dolgo ne ljudje potrebujemo čudeže.

**Miren božič ter
zdravo in bolj veselo
novo leto 2022.**

Župan Blaž Milavec s sodelavci

VOŠČILO OB DNEVU SAMOSTOJNOSTI IN ENOTNOSTI

V jubilejnem letu, ko se spominjamo 30 let samostojnosti in suverenosti slovenske države, ne pozabimo, da smo se zanjo odločili skoraj soglasno, da so za to samostojnost nekateri dali celo svoje življenje in da je zrasla na temelju stoletnih sanj, prepojenih z neizmerljivim številom kapelj prelite krvi in znoja, ter da je edina domovina, ki jo kot dediščino lahko podarimo svojim zanamcem.

Čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti!

Blaž Milavec, župan

Z 18. redne seje Občinskega sveta

Darja Vetrlih
Foto: Freepik

Občinski svet Občine Sodražica se je v četrtek, 9. 12. 2021, sestal na 18. redni seji Občinskega sveta Občine Sodražica, ki je tudi tokrat potekala v dvorani gasilskega doma Sodražica.

Občinski svet je obravnaval in soglasno sprejel rebalans proračuna za leto 2021 in spremembo proračuna za leto 2022, nato pa še Odlok o obremenjevanju nepremičnega premoženja v lasti Občine Sodražica s služnostnimi pravicami, in sicer v 1. obravnavi, ter Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva in podeželja. Odlok o obremenjevanju nepremičnega premoženja v lasti Občine Sodražica s služnostnimi pravicami določa način, pogoje, merila in ravnanje občine, kadar se njeno nepremično premoženje obremenjuje s služnostno ali stavbno pravico, in bo pred drugim branjem dan v javno obravnavo. Pravilnik o ohranjanju in spodbujanju razvoja podeželja v Občini Sodražica pa določa področje uporabe, pogoje, vrste pomoči s posebnimi ukrepi za ohranjanje in spodbujanje razvoja kmetijstva in podeželja. Občina namreč želi pomagati kmetom, da bi se zakonito in registrirano usmerili v ponudbo pridelkov in živil, zato je v ta namen tudi predvidela proračunska sredstva, ki pa se lahko posameznikom, podjetjem ali organizacijam dodeljujejo na podlagi pravnega akta oz. pravilnika.

Svetniki so obravnavali in po razpravi tudi potrdili Sklep o določitvi višine cene 24-urne dežurne pogrebne službe v okviru pogrebne dejavnosti na območju Občine Sodražica. Sprejem sklepa nalaga Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti, 24-urna dežurna pogrebna služba pa obsega prevoz od kraja smrti do izvajalca javne službe oz. obdukcije ter uporabo hladilnih prostorov. Cena 24-urne dežurne pogrebne službe, ki se tokrat v naši Občini določa prvič, znaša po predlogu Komunale Ribnica 273,96 EUR z DDV na pokojnika in je enotna na celotnem območju, ki ga pokriva ribniška Komunala.

Sprejeta sta bila tudi Letni program športa in Letni program kulture za leto 2022, ki bosta podlaga za razpis in razdelitev proračunskih sredstev. Za programe športa je v letu 2022 tako predvidenih 26.000 EUR, za ljubiteljsko kulturo pa 10.000 EUR. Letni program kulture sicer poleg ljubiteljske kulture opredeljuje še sredstva za knjižnično dejavnost, v višini 37.000 EUR, in sofinanciranje medijev (izhajanje Suhorobarja ter podpora informativnemu programu lokalnih medijev) v skupni višini 26.900 EUR.

Po obravnavi vlog občanov s področja komunale in prostorskega planiranja ter premoženjsko pravnih zadev so svetniki sprejeli še Letni program dela občinskega sveta za leto 2022 oz. do konca oktobra 2022, saj bodo v novembru lokalne volitve.

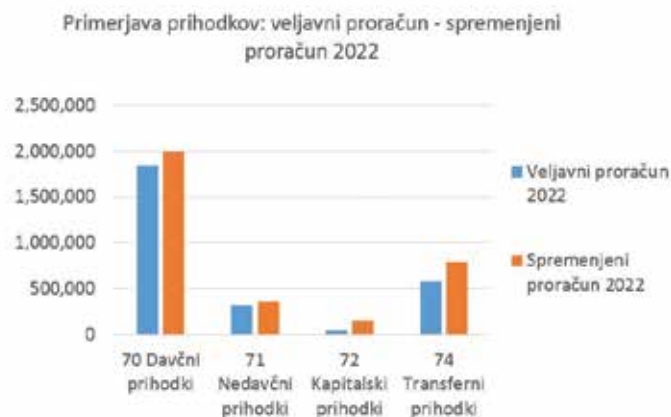
Rebalans 2021 in sprememba proračuna za 2022

D. V., B. M., P. M.

Zaradi spremenjenih okoliščin, ki narekujejo rebalansiranje veljavnih proračunov za leti 2021 in 2022, je občinski svet obravnaval in soglasno sprejel rebalans proračuna za letos in spremembo proračuna za naslednje leto. Rebalans 2021 je uskladišne narave, saj le potrjuje letošnje realizacijo, sprememba proračuna za leto 2022 pa predstavlja povečanje tako na prihodkovni kakor tudi odhodkovni strani proračunskih bilanc. Prihodki se z rebalansom v letu 2021 za desetino znižujejo, točneje na 2.503.957 evrov, v letu 2022 pa s spremenjenim proračunom zvišujejo na 3.307.673 evrov, kar predstavlja za skoraj petino višji proračun, kot je bilo prvotno načrtovano.

Za leto 2022 se je dodatno zvišala povprečnina na 645 evrov in za leto 2023 na 647 evrov. Za našo občino, ob upoštevanju zmanjšanja finančne poravnave, predstavlja nova povprečnina za 55.000 evrov večji priliv. Država je tudi povečala obseg sredstev za uravnoteženje razvitosti občin, kar v našem primeru predstavlja še dodatnih 60.000 evrov sredstev.

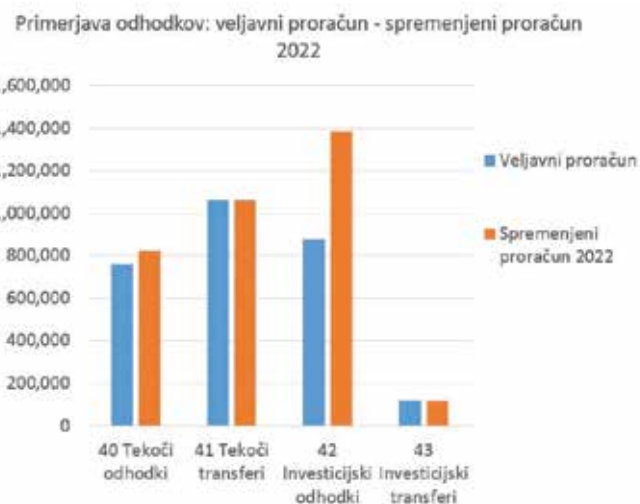

Odhodki predstavljajo v letu 2021 2.527.966 evrov, leto pozneje pa kar 3.390.037 evrov. Od tega je predvideno za tekoče odhodke 880.850 evrov v letu 2021 in 824.015 evrov v letu 2022. V obeh primerih se obseg porabe na teh sklopih povečuje zaradi novih projektov neinvesticijske narave (In situ) in dviga nekaterih cen oz. stroškov. Na področju plač se v letu 2021 in 2022 stroški pomembneje ne povečujejo. Tekoči transferji so v letu 2021 predvideni v malenkostno večjem obsegu zaradi višjih stroškov posrednih proračunskih porabnikov,

cen nekaterih storitev in energije. V letu 2022 se načrtuje celo nekoliko nižjo porabo. V obeh letih se povišujejo sredstva za obstoječe programe in zagon novih na področju krepitve fakultativnih in prostočasnih dejavnosti (šport, kultura, druga področja udejstvovanja in ustvarjanja, dobrodelnost) občanov, zlasti mladine. Ne glede na nižji obseg porabe pri tekočih transferjih v letu 2022 se opazno povečuje stroške za vrtec, zlasti za pomočnike otrok (za 67.500 evrov).

Investicijski del proračuna v letu 2021 znaša 526.064 evrov in predstavlja skupek večjih investicijskih projektov (Obnova državne ceste in izgradnja pločnikov v Žimaricah – občinski del in Obnova vodovoda v Žimaricah, dokončanje projekta Oskrba s pitno vodo SORIKO II, Kostanjev park, pričetek izvedbe projekta Vrtina Gora, obnovitvena dela v ZP Sodražica itd.) in manjših projektov (manjši odseki cest in poti in vodovodov), nakupov zemljišč ter priprave projektne dokumentacije za investicijske projekte v naslednjih proračunskih obdobjih in zaključek noveliranja OPN.

V letu 2022 pa se predvideva bistveno več sredstev za projekte, in to v višini 1.385.374 evrov. Investicijski del proračuna naj bi se delno sofinanciral iz naslova programa LAS (In situ, Balinišče itd.) in iz evropskih kohezijskih sredstev (projekt Oskrba s pitno vodo Sodražica II). Preostali del naj bi se financiral

iz lastnih sredstev, za katere je predvidena možnost zadolžitve (nadaljevanje del na projektu Obnova državne ceste in ureditev pločnikov v Žimaricah in Obnova vodovoda v Žimaricah, izgradnja in navezava vodne vrtine Gora, obnova občinske ceste v Podklancu in ureditev parkirišča na Gori). Skupaj z državo naj bi izvedli še nekaj infrastrukturnih projektov. Tako bi se lahko pričela izgradnja hodnika za pešce in kolesarje med Sodražico in Zamostcem, če bodo odkupljena zemljišča, preureditev križišča na Vinicah in pričetek izgradnje kolesarske poti med Žimaricami in Sodražico.

Investicijski transferji se načrtujejo v obeh letih v podobnem obsegu kot do sedaj z nekaterimi spremembami.

Med obrambo in potresom

Mednarodna vojaška vaja Zaščita, reševanje in vojaška mobilnost – DRM2 EX 21, ki je potekala tudi v Občini Sodražica

Petra Marn
Foto: Marko Burger

Slovenska vojska je med 18. in 29. oktobrom izvajala skupno mednarodno vojaško vajo Zaščita, reševanje in vojaška mobilnost – DRM2 EX21. Vojaška vaja sovпада s predsedovanjem Republike Slovenije Svetu EU. Gre za osrednjo vajo sil Slovenske vojske v letu 2021. Namenjena je bila krepitvi pripravljenosti Slovenske vojske za sodelovanje v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v Republiki Sloveniji ter povezovanju na področju zagotavljanja varnosti z državami članicami EU, pridruženimi partnericami, zmogljivostmi Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje ter pomembnimi podjetji na področju mobilnosti in logistike (Luka Koper, Družba za avtoceste RS - DARS, Slovenske železnice in Inštitut Jožef Štefan).

V vaji, ki se je odvijala v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS Ig in na območju občin Postojna, Pivka, Ilirska Bistrica, Koper, Ankarana, Vipava, Bloke, Sodražica, Cerknica in Kranj, je sodelovalo 19 držav oz. okoli 600 domačih in tujih vojakov.

Aktivnosti Slovenske vojske so na območju Občine Sodražica potekale 25. in 26. oktobra, kjer so vojaki čez Bistrico postavili pontonski most. Aktivnosti si je ogledal tudi Štab Civilne zaščite Občine Sodražica. V pogovorih z vodstvom vaje na

šem območju je bila izražena želja po sodelovanju z lokalno skupnostjo in občani tudi v mirodobnem času ob pomoči pri naravnih nesrečah in izrednih dogodkih, saj vojska razpolaga z opremo, ki jo je možno v takih situacijah uporabiti. Po navedbah vodstva je bilo za ogled vaje precejšnje zanimanje lokalnega prebivalstva.

Minister Simoniti na Novi Štifti

Darja Vetrh
Foto: Marko Burger

V okviru vladnega regijskega obiska v Jugovzhodni Sloveniji je minister za kulturo dr. Vasko Simoniti v petek, 12. novembra, obiskal tudi našo občino. Na Novi Štifti sta ga sprejela brat Marijan Cvitak, predstojnik frančiškanskega samostana, in podžupan Andrej Pogorelec. Dr. Simoniti si je ogledal cerkev Marijinega vnebovzvetja, ki je razglašena za kulturni spomenik lokalnega pomena, in knjižnico frančiškanskega samostana, ki je nastala po letu 1914. V okviru vladnega obiska regije se je minister sestal tudi s predstavniki Rokodelskega centra Ribnica ter Knjižnice Mirana Jarca Novo mesto in si ogledal še Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka v Mirni Peči.

Župan mag. Blaž Milavec se je istega dne udeležil skupnega srečanja z vlado v Novem mestu, kjer je pogovor tekkel tudi o možnosti okrepitve javnega potniškega omrežja med Sodražico in Ribnico.

Obnova državne ceste v Žimaricah v decembru

Blaž Kovačič

V začetku meseca decembra je izvajalec končno, po več intervencijah, z grobim asfaltom asfaltiral vse uvoze do hiš. V delu rekonstrukcije, kjer so izvedeni pločniki, je postavljena prometna signalizacija in v celoti obnovljen vodovod. Pločnik je pripravljen za asfaltiranje. Izveden je prepust pri Gostilni Luka. Pred zimo so se z asfaltom zaščitili LTŽ pokrovi in podaljšale prehodne rampe na mostu, tako da lahko gradbišče prezimi.

Letos bi radi prižgali še javno razsvetljavo, ki je v delu, kjer so izvedeni pločniki, v celoti zgrajena. Takoj ko bodo vremenske razmere spet dopuščale, bo izvajalec začel z odstranitvijo obvoza, urejanjem vodotoka in ostalimi deli, ki še manjkajo na odseku v gradnji.

Kljub (pre)majhni aktivnosti izvajalca mu je uspelo asfaltirati cesto in pripraviti pločnike za asfaltiranje v dolžini 1,1 km, kar predstavlja 60 % vse dolžine gradnje, za kar je porabil manj kot polovico pogodbenega časa za dokončanje celotne investicije, ki je 30. 10. 2022.

Občina Sodražica se vsem uporabnikom ceste in krajanom Žimaric opravičuje za zamudo pri izvedbi posameznih del na projektu, do katere je prišlo na strani izvajalca, in se zahvaljuje za razumevanje.

Krošnjarska kolesarska pot

Blaž Kovačič

Na pobudo vaškega odbora Žimarice je steklo projektiranje kolesarske povezave med Žimaricami in Sodražico. Projekt je sedaj tako daleč, da se bodo v januarju prihodnjega leta pričele cenitve in odkupi zemljišč.

Kolesarska pot med Žimaricami in Sodražico je del državne Krošnjarske kolesarske poti, ki poteka od Žlebiča do Cerknice. Načrtovana pot poteka od Žlebiča do Vinic ob državni cesti. V tem delu oziroma povsod, kjer poteka državna cesta izven naselij, se bo vzporedno z njo zgradila nova prometna površina, ki bo namenjena kolesarjem in pešcem. Od Vinic naprej poteka kolesarska pot preko Lipovšice do Sodražice po lokalni cesti. V tem delu se bo izvedla označitev s prometno signalizacijo. Med Sodražico in Žimaricami bo potek ob vozišču državne ceste, skozi Žimarice bo potek kolesarske poti označen na vozišču, med Žimaricami in Podklancem pa bo pot ponovno potekala ob državni cesti. Tudi skozi naselje Podklanc se bo izvedla označitev s prometno signalizacijo. V križišču za »Stari Boncar« bo kolesarska pot zavila proti Blokam. V tem delu je predvideno asfaltiranje obstoječe makadamske ceste.

Za hitrejšo realizacijo projekta prosimo za aktivno sodelovanje vseh sodelujočih. V primeru vprašanj se lahko obrnete na vodjo projekta za kolesarske povezave Blaža Kovačiča.

E-pošta: blaz.kovacic@sodrazica.si
Telefon: 01 8366 051

NAJAVA JAVNIH RAZPISOV

Občina Sodražica obvešča, da bodo na spletni strani www.sodrazica.si ter na oglasni deski Občine Sodražica **10. januarja 2022** objavljeni javni razpisi za sofinanciranje programov športa, programov ljubiteljske kulturne dejavnosti, drugih društvenih dejavnosti in pokroviteljstva Občine Sodražica za leto 2022.

Vodovod Zamostec

V. Č.

Občane jedrnega dela Zamostca skupaj z zaselkom Podgora obveščamo, da je zaključen postopek javnega naročila za izgradnjo vodovoda v naselju Zamostec. Izbrani izvajalec je podjetje Komunalne gradnje d. o. o. iz Grosuplja, ki je bilo edini ponudnik. Ponujena cena za vodovod Zamostec znaša 331.000,00 EUR brez DDV. Skupna ponujena cena z deli v Občini Kočevje znaša 549.900,00 EUR brez DDV. Pri gradnji vodovoda Zamostec namreč nastopamo skupaj z Občino Kočevje, saj omenjeni odsek predstavlja del projekta SORIKO, ki pa je bil končan v letu 2019. Sedaj sledi podpis pogodbe in uvedba v delo v spomladanskem času, takoj ko bodo vremenske razmere to dopuščale. Pred pričetkom del bodo uporabniki dodatno obveščeni.

Predmet investicije predstavlja novogradnjo napajalnega primarnega voda skozi vas in obnovo hišnih priključkov do vodomernih jaškov.

Vodooskrba naselij na Gori

V. Č.

Občina Sodražica želi posodobiti vodooskrbo naselij na območju Gore, ki je hribovit planotast svet v južnem delu občine. Naselja Kržeti, Petrinci, Janeži, Kračali in Betonovo se trenutno s pitno vodo oskrbujejo iz dveh zajetih izvirov na planoti pod vasjo Betonovo, zahodno od vasi Kračali. Na obstoječih vodnih virih se občasno pojavljajo težave tako s količino kot s kakovostjo vode. Izdatnost obeh virov ob srednjem vodostaju je namreč 0,4 l/s, kar ob malo večji suši, kakršna je bila v letošnjem letu, pomeni, da je potrebno dovažati vodo iz doline.

Glede na število prebivalcev, ocenjen stalež živine, ocenjene izgube in perspektivni razvoj potreb po pitni vodi ocenjujemo, da bi za oskrbovanje vodovodnega sistema Gora zadoščal vodni vir s količino med 0,7 do 1 l/s. Ena od možnosti bolj kakovostne ureditve oskrbe s pitno vodo je tudi izvedba črpalne vrtine. V letu 2020 smo naročili elaborat za pri-

dobitev ocene možnosti zajema vode z vrtino. Obravnavani sta bili dve perspektivni lokaciji: ena v Potokih, druga pa ob javni cesti Kračali–Betonovo. Glede na vso že zgrajeno infrastrukturo je bila izbrana lokacija v Potokih in zanjo pridobljeno vodno soglasje.

Lokacija št. 2 za raziskovalno-kaptažno vrtino ob cesti med Kračali in Betonovim

29. novembra 2021 je izbrano podjetje GEO-HIDRO d. o. o. iz Preserij začelo z vrtanjem uvodne kolone. Po PZI projektni dokumentaciji, ki jo je izdelala Geologija d. o. o. iz Idrije, je predvidena globina vrtine 120 m. Dosegli smo jo 7. decembra in po pričakovanjih je bila vodnatost v času vrtanja izdatna. Sledi cevitev vrtine z inox cevmi, črpalni poizkus do 1 l/s do ustalitve nivoja, analiza vode ter pridobitev dovoljenja za rabo vode.

Vrtina Gora

Ponudbena vrednost vrtalnih del znaša 22.250,00 EUR, spremljajoča dela hidrogeologa, ki zajemajo pridobitev dovoljenja za raziskavo podzemne vode in dovoljenja za rabo vode kot gospodarske javne službe, pa znašajo skupaj 11.440,00 EUR.

Sprejem članic in članov Športnega društva Sibor

Petra Marn

Foto: Marko Burger

V sredo, 8. decembra 2021, je v PGD Sodražica potekal tradicionalni sprejem članic in članov Športnega društva Sibor. Zbrane so nagovorili podpredsednik društva Boštjan Divjak ter župani občin Sodražica, Loški Potok, Ribnica in podžupan občine Kočevje. Vsem športnicam in športnikom so čestitali za osvojene medalje in naslove.

Društvo je bilo v letošnjem letu prisotno na 9 ju-jitsu tekmah (na turnirjih in državnih prvenstvih v Sloveniji, mednarodnem e-turnirju, svetovnih in evropskih prvenstvih, ki so bila v Nemčiji in v Združenih

Arabskih Emiratih), kjer so osvojili 180 medalj in pokalov (do sedaj že 2918). Športniki so osvojili naslov evropskih prvakov (Sara Besal in Tina Pelc), naslov evropskih podprvakov (Enej Žagar in Anže Golež), 3. mesto na evropskem prvenstvu (Nika Kotar in Jaka Divjak) ter 3. mesto na svetovnem prvenstvu (Sara Divjak in Neža Levstik ter Vid Belič). Društvo se lahko pohvali tudi z uvrstitvami v kadetsko, mladinsko ter člansko reprezentanco in visokim vpisom novih članov. V ŠD Sibor imajo 13 različnih skupin v 4 občinah, 170 aktivnih članov in več kot 250 članov.

Namesto prireditev

Petra Marn

Foto: Žiga Lovšin

Počasi gre leto h koncu, zbira spomine letošnjega leta in trenutke življenja, ki jim dajejo dragoceno lepoto ter smisel prihodnosti. Žal bodo tudi letošnji prazniki drugačni, vendar upamo, da ne bodo nič manj doživeti. Zaradi zdravja občanov in trenutnega stanja v zvezi s širjenjem koronavirusa so v prazničnem mesecu odpovedane vse prireditve in druženja. Lahko pa se sprehodimo skozi praznično okrašeno Sodražico do avle Krekovega doma, kjer postojimo ob poprtnikih in smrečici, ki jo bogatijo natančno izdelani kvačkani okraski, in v parku ob postavljenih jaslicah začutimo toplino božiča in skromnost svete družine. V Kostanjevem parku pa nas okrašene smrečice in čarobna svetloba lučk lahko popeljejo do svetlih prihajajočih praznikov.

Naj novo leto prinese pričakovanja in sanje, da se v decembru 2022 ob pra-

vem odmerku modrosti in čarobnosti ob poplesavanju snežink zopet povešimo prižiga božičnega ognja, zvokov tamburic ...

Občinski praznik 2021

Govor župana mag. Blaža Milavca

Za nami je eno najtežjih in čudnih obdobj. Ko smo se srečali nazadnje pred dvema letoma, smo načrtovali ta čas drugače. Za leto 2020 smo poleg načrta rednega in razvojnega delovanja načrtovali program praznovanj in obeležitve 800 let prve pisne omembe Sodražice. A v marcu 2020 se je življenje zasukalo drugače. Namesto jubilejno-prazničnega vzdušja smo dobili izredne razmere. Kakor vsake toliko prihrumijo stoletne vode, tako se, ko pride tisti čas, pritihotapi tudi kuga. In prišla je pod imenom Korona. Z njo pa tudi ukrepi, o katerih si nihče ni mogel niti misliti, da bi bili kdaj mogoči. In prišel je prvi val ter velik strah, kako in kaj. Pri nas smo podobno kot drugod aktivirali občinski štab CZ in sistem pomoči ljudem z dostavami živil in zdravil. Redno smo se sestajali vsi deležniki s področja zdravstva in sistema zaščite in reševanja. Vse javne zadeve, zlasti šolo in vrtec, smo zaprli, prešli smo na izredno delovanje delno od doma, delno na službenih položajih. Pridružili smo se izdelovanju mask in pozvali prostovoljce za pomoč.

To je bil prvi val, ki je bil pri nas bolj podoben tihi vojni: vsi smo bili v pripravljenosti, a na srečo tu v Sodražici še ni udarilo. To nas je opogumilo, mogoče celo preveč, ker smo začeli dvomiti v ta epidemični cirkus. Prišlo je bolj sproščeno poletje in nato jesen. Ob začetku šolskega leta 2020/21 sem staršem dejal, da si želim, da pouk poteka čez celo šolsko leto čim bolj normalno. A se bojim, da bo prej še kako drugače kakor čisto normalno.

Žal sem imel prav. Nisem pa slutil, da bo tako drugače. Prišel je torej drugi val, kjer je bila Sodražica eno prvih večjih žarišč okužb. Epicenter je bila šola. Bili smo eni prvih, ki smo zares zaprli šolo. Takrat smo jih slišali od ljudi, zakaj tega že prej nismo naredili, in od pristojnih s šolskega ministrstva, kako si to drzemo brez njihove izrecne odobritve. Z gospo ravnateljico sva jih na koncu prepričala. Čez teden dni se je zapirala Slovenija. Ponovno, a še veliko bolj in dalj kot spomladi. Podobno kot drugod je tudi Sodražica plačala svoj dolg. Statistika govori o povprečju ter o primerljivem obsegu. A mi vemo, da je bila cena naših dragih, ki so bili položeni v poravnavo na oltar epidemije, previsoka in nepravilna.

Tudi skrbi, kako bomo preživeli, zlasti v dejavnostih, ki so bile bolj prizadete zaradi protikoronskih ukrepov, ni manjkalo. Zato smo težko pričakali normalizacijo razmer s prihodom cepiv. Kakor je po dežju še vedno posijalo sonce, tudi ni nikoli luči na koncu tunela čisto brez kakšne temne sence. Cepiva so prinesla upanje in rešitev, a tudi strah in odpor. Res je: niso stoo odstotna rešitev, tudi ne brez tveganj, kar velja sicer za vsa zdravilna sredstva. Vendar cepiva ostajajo vsaj za zdaj edina realna alternativa, da premagamo covid-19.

Ta epidemiološka vojna še zdaleč ni končana. Kdor vsaj malo pozna zgodovino, ve, da vojne po navadi niso kratke. Tudi epidemije so trajale vsaj nekaj let. Kot kaže, se bomo še bojevali. Bojim pa se, da bo to kljub resnosti bolezni bolj vojna razgretih živcev in treznih glav kakor le zdravstveno vprašanje. Ta kuga ni hec. Četudi še kdo misli, da je laž, naj ve, da tudi laž ni hec. Prosim vas, razumimo te razmere končno kot resne.

A živeti in delati moramo naprej. V naši občini se kljub okrnjenemu javnemu življenju ni samo mirovalo, saj smo v obeh letih nekaj vendarle tudi naredili in priredili. Posebej sem ponosen na lanski izid monografije o Sodražici – Sodražkih 800. Knjigo, ki smo jo pripravljali več let, smo izdali in javnosti predstavili prvega oktobra lani, prav v tej dvorani. Na knjigo Sodražkih 800 smo lahko ponosni in hvaležni. Hvaležni smo uredniku Ludviku Miheliču in članom uredništva. Hvaležni smo tudi več kot 40 avtorjem in soustvarjalcem. Najbolj pa smo hvaležni, da smo v tem času uspeli zapečatiti nek čas, ki mineva, a se tako zapiše predaja prihodnosti.

Poleg knjige smo imeli tudi nekaj drugih priložnosti za obogatitev našega vsakdana: spomnimo se iskričevega in modrega nagovora dr. Ernesta Petriča ob dnevu državnosti, odličnega koncerta okteta Gallus s sicer vse bolj uveljavljenim domačim opernim pevcem Aljažem Veselom na Magdalenin večer. Ali pa sprejem slovenske olimpijske bakle z olimpijko Vesno Fabjan. Pa odprtje nekaj razstav, med drugim tudi ob 100-letnici rojstva razstave Draga Koširja z opusom Slave vojvodine Kranjske v Goršetovi galeriji. Lanskega septembra smo gostili tudi oddajo RTV Dobro jutro. In še kar nekaj drugih malo manjših dogodkov in prireditev. Tudi na področju športa je bilo kljub epidemiji kar živahno. Še posebej smo se vsi veselili uspehov naših mladih športnic in športnikov, če omenim le Pio Vesel in Lino Žlindra iz atletskega ŠD Špela ter žensko in moške ekipe, še posebej U17, iz našega futsal kluba Extrem.

Tudi investicije se v tem času niso ustavile. Res je, da se je sprva vse le nekoliko upočasnilo. Letos pa se je, nasprotno, dinamika celo pospešila. Preobremenjenost kadra, zlasti v gradbeništvu in storitvah, ter pomanjkanje materialov sta ta ritem poleti sicer malo upočasnila oz. zavlekla. Kljub vsem tem težavam se veselimo novih pridobitev: prenovljene ceste z novimi pločniki in javno razsvetljava in obnovljenim vodovodom skozi Žimarice, kar je danes največji investicijski projekt ne le za našo občino, ampak tudi za državo na našem širšem območju. Lani in letos smo izvedli več investicij v vodovodno omrežje in lokalne ceste. Uredili smo tudi kakšen manjši odsek kanalizacije ter postavili nove luči. Uredili smo drevored in informacijske table v Aleji 800 ter prenovili Kostanjev park. Izvedli smo obsežni elektro-energetski sanaciji v šoli in v zdravstveni postaji, kjer smo prenovili tudi ambulanti in druge prostore. Lani smo odprli splošno knjižnico v novih prostorih v Krekovem domu ter Goršetovo galerijo. Poleg tega smo vodili ali sodelovali še v nekaj drugih medobčinskih projektih ter podprli in pomagali pri ustanovitvi Rokodelske zadruga In situ julija letos. Prav ta zadruga obeta, da bo, seveda tudi z drugimi dejavniki na področju, prispevala k ohranitvi izdelovanja suhe robe kot naše paradne obrtne panoge, ki ji, vsaj v podobi, kot smo jo poznali, lahko grozi zaton.

Še mnogo je del, ki smo jih v tem času opravili ali pa podprli, da so se lahko uresničila. Sama po sebi vsa niso niti velika niti z občinskega stališča najpomembnejša, a so pomembna za življenje posameznika. Priznam tudi tokrat, da ostaja še veliko del, ki jih iz takega ali drugečnega razloga nismo uspeli narediti. Zato pa ostajajo in se nadgrajujejo načrti za prihodnje. Sledimo našim že postavljenim dolgoročnim načrtom izgradnje oz. posodobitve najosnovnejše infrastrukture. Tako se končuje projektiranje predvidenega kanalizacijskega omrežja v Zamostcu, Vinicah in Zapotoku. Z direkcijo za infrastrukturo načrtujemo kolesarske poti skozi našo občino. Prav tako za naslednji leti predvidevamo ureditev krožišča na Vinicah in povezavo za pešce od Sodražice do Zamostca. Pričakujemo tudi nadaljevanje obnove ceste proti Vagovki. Sami pa načrtujemo obnovo občinske ceste proti Gori. V pripravi je tudi idejna rešitev za naš Izber, ki kot Trnuljčica že nekaj let čaka na svojo priložnost. Prav tako se pripravlja idejni načrt za preureditev poslovnih vežic in obnovo pokopališča v Sodražici.

Najpomembnejše vprašanje, s katerim se bo v naslednjem desetletju morala ukvarjati občinska oblast, pa je prenova starega dela vrtca in širitev šole ter športnih površin v okolici. Število otrok se pri nas iz leta v leto večja. Ta trend se bo kot kaže še nadaljeval. Zato je občina že pristopila k pripravi celostne idejne rešitve celotnega šolskega kompleksa. Ker tovrstni projekti terjajo tudi velik finančni zalogaj, bo to povzročilo določene zamike pri drugih projektih, ki bodo morali spet še malo počakati.

To so zgolj nekateri pomembnejši in konkretni izzivi za naslednji mandat ali dva. Občina sicer stabilno deluje, a finančne razmere niso optimalne. Hvaležni smo vladi za več sredstev in večji posluš, a bi za zagotavljanje tistega delovanja, ki je določeno z zakoni, na ustreznih kakovostni ravni in hkrati imeti na razpolago spodobno višino lastnih investicijskih sredstev, potrebovali še veliko več. Občina Sodražica sodi namreč med tiste občine s podpovprečno višino dodeljene primerne porabe in državnih podpornih sredstev na prebivalca. Nasprotno pa smo pri pridobljenih evropskih sredstvih na občana v prvi desetini slovenskih občin. To pomeni, da si denar znamo zaslužiti, malo manj pa si ga znamo izboriti. Vendar kot je rekel naš letošnji slavnostni govornik na proslavi ob 30-letnici osamosvojitve Slovenije dr. Ernest Petrič, da si ni nujno le prizadevati za več sredstev. Dobro je znati tudi biti racionalen. Kljub temu da bi bilo marsikaj zaželeno, se moramo najprej usmeriti predvsem v to, kar je nujno potrebno in smiselno. Marsikaj drugega lahko tudi počaka.

A marsikaj že čaka in še marsikaj bo. V dolgoročnih načrtih se je nabralo že lepo število projektov, čas pa vedno znova prinaša nove izzive, kar narekuje stalno mešanje prioriteten kart. Zato so nekateri projekti že dalj časa na seznamu, nekateri novi pa že skoraj izvedeni. Nekateri bomo zmogli sami oz. bomo z njimi konkurirali za podporni denar, pri drugih brez pomoči in sodelovanja države ne bo šlo, kot npr. pri že omenjeni širitvi vrtčevskih in šolskih prostorov. To velja tudi glede vprašanja digitalne in energetske preobrazbe ter še zlasti glede programov dolgotrajne oskrbe starejših. Tudi bolj prijaznega sistema javnih prevozov za naše občane sami ne moremo niti ne zmoremo zagotoviti. A verjamem, da se bo večji del ustreznih odgovorov na ta vprašanja sčasoma vendarle našel. Tudi marsikaj, kar smo že uredili, se je v preteklosti zdelo zahtevno in težko rešljivo.

Ta čas res ni enostaven za nikogar. Pa bodimo na koncu malo bolj pozitivni: pogledimo na ljudi, ki so uspeli s svojim delom in prizadevanji narediti nekaj večjega, celo velikega, čeprav jim, verjemite mi, ni bilo vselej lahko. Lanski in letošnji nagrajenci oz. dobitniki priznanj, nagrad in častnih nazivov so eni tistih, ki glede tega izstopajo. Njim izrekam iskreno zahvalo za njihov prispevek in čestitke. Vsem občankam in občanom pa voščim vse dobro ob prazniku Občine Sodražica ter želim, da se življenje ponovno zavrti v pozitivno smer.

FOTO: Marko Burger

Praznik Občine Sodražica

Petra Marn, Nina Pirc Vovčko

Foto: Marko Burger

Na predvečer, ko Občina Sodražica praznuje svoj praznik v spomin na priznanje sejemske pravice leta 1751, so bila na praznični proslavi podeljena priznanja, nagrade in nazivi častnih občanov za leti 2020 (prireditev je zaradi epidemije odpadla) in 2021. Priznanja za leto 2020 so prejeli Mladinski klub Sodražica za številne izvedene aktivnosti tako na področju prireditev kot tudi medgeneracijskega sodelovanja in povezovanja, Dominika Arko, patronažna sestra na Zdravstveni postaji Sodražica, za svoje delo in predanost poklicu, ki ga jemlje kot življenjsko poslanstvo, in Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije Ribnica, Krajevna organizacija Sodražica, za prostovoljno in zglodno vzdrževanje, urejanje in obnavljanje spomenikov in spominskih obeležij ter grobišč ter zglodno sodelovanje z Občino, Osnovno šolo in domačimi društvi.

Zlato plaketo Občine Sodražica za leto 2020 je prejel Oktet Gallus Ribnica za vrhunske dosežke na glasbenem področju ter ohranjanje tradicije, ki izvira iz Okteta Donit Sodražica, ob 45 letnici delovanja; naziv častnih občanov Občine Sodražica pa sta prejela Franc Mihelič in Bernarda Mihelič, vodja in članica Ansambla Franca Miheliča, za delovanje in trajne dosežke na glasbenem področju ter bistven prispevek k ugledu in uveljavljanju Občine Sodražica.

Za leto 2021 so bila najprej podeljena županova priznanja, in sicer: Ekipi U17 ŠD Extrem za osvojitve naslova državnega prvaka v Slovenski državni futsal ligi, Pii Vesel za osvojitve naslova državne mladinske prvakinje v skoku v daljino in državne mladinske prvakinje na teku na 60 metrov ter mag. Ludviku Miheliču kot

uredniku ter Cvetki Vesel, Angelci Pucelj, Poloni Rigler Grm, mag. Marini Gradišnik, Petri Marn, Janezu Miheliču in Andreju Pogorelcu kot članom uredniškega odbora za izdajo monografije o Sodražici z naslovom Sodraških 800.

Priznanja Občine Sodražica so prejeli Barbara Hočevnar za pogumno soočanje z življenjsko usodo, s čemer odstira prave vrednote življenja ter je svetel zgled odgovorne in delovne mame samohranilke, Renata Troha za zagnano prostovoljno delo v Prostovoljnem gasilskem društvu Zamostec, še posebno pri obnovi gasilskega doma, in Jan Knavs za večletno delovanje v Kresnički in na Oratoriju ter prizadevno delo v župnijski skupnosti.

Zlata plaketa Občine Sodražica je bila podeljena Branetu Koširju za izjemno in požrtvovalno 40-letno dobo organista in zborovodje v domači župnijski cerkvi. Naziv častnega občana je prejel Jože Košmrlj za življenjsko ustvarjalno delo na področju glasbe, kot član in vodja Tamburaškega orkestra Sodražica, in na področju športa, kot dolgoletni predsednik Balinarskega kluba Sodražica – s svojim delovanjem in dosežki tako na glasbenem kot športnem področju je prispeval k ugledu in uveljavljanju Občine Sodražica.

V uvodnem delu proslave je spregovoril župan mag. Blaž Milavec, ki je orisal dogajanje med epidemijo, delo Občine v preteklih dveh letih in nakazal poglobitve poudarke dela v prihodnje. Prireditev je povezovala Nadja Zobec Krže, obogatili pa so jo še Tamburaški orkester Sodražica in učenci Glasbene šole Ribnica. Večer je s svojim izjemnim glasbenim prispevkom – akustičnimi priredbami zimzelenih pesmi – zaokrožila Ylenia Zobec s svojim bendom.

Nagrajenci 2020 so povedali ...

Podelitev priznanja našemu društvu pomeni javno potrditev, da svoj trud vlagamo v nekaj dobrega, s čimer se že dalj časa trudimo soustvarjati prijetno bivanje v našem kraju. Hkrati pa upamo, da bo to priznanje dodatno spodbudilo še več mladih, da se pridružijo svojim vrstnikom v Mladinskemu klubu Sodražica, saj vemo, da lahko z njihovo pomočjo nadaljujemo z uspešnim delom in posegamo po še višje zadanih ciljih.

Blaž Krajnc, predsednik MKS

Presenetila me je že pesem »Povasjenka po dolžnosti«, s katero je avtor na zanimiv način opisal Kodeks etike medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Priznanje Občine Sodražica me je ponovno presenetilo in dalo nek nov zagon pri opravljanju mojega dela, poklica, poslanstva.

Dominika Arko

Priznanje Občine Sodražica nam veliko pomeni. To je priznanje vsem našim članom, ki so vse od konca 2. svetovne vojne postavljali spomenike padlim borcem, žrtvam vojne, pomagali ljudem preboleti težke čase po vojni, ter skrbeli da so se njeni pomniki ohranili do danes. Tako so prispevali k ohranjanju zgodovine tistega časa, kajti narod brez zgodovine je reven narod.

**Pavlina Pihler,
Združenje borcev za vrednote
NOB Slovenije Ribnica, KO Sodražica**

Vsem članom okteta plaketa pomeni veliko priznanje za uspešno in dolgoletno delo, hkrati pa tudi obvezo za nadaljnje delo. Ponosni smo, da je bila skupina ustanovljena v Sodražici (kot Oktet Donit) ter da je ob začetku njegove ustanovitve sodelovala več kot polovica članov iz Sodražice.

Želimo si, da epidemija čim prej mine, da se bomo lahko zopet srečali na naših koncertih, kjer se bomo predstavili v pomlajeni zasedbi (z novima članoma: Mihom Lušinom in Boštjanom Merharjem) in predstavili nov repertoar skladb.

Darko Vesel, Oktet Gallus Ribnica

V več kot 50-letni glasbeni karieri sva prejela številne nagrade in priznanja. Vendar pa ima nedavno prejeto najvišje občinsko priznanje domače občine – naziv »častni občan« – še posebno težo, za kar sva izredno počaščena! Ob tej priložnosti se zato vsem občankam in občanom Občine Sodražica ter županu g. Blažu Milavcu in vsem predlagateljem iz srca zahvaljujeva. Ker pa so pred vrati božično-novoletni prazniki, ob tej priliki želiva vsem sokrajanom vesel in blagoslovljen božič, v novem letu pa predvsem veliko zdravja, sreče in osebnega zadovoljstva!

Bernarda in Franc Mihelič

Priznanja Občine Sodražica 2021

Županova priznanja

ŠD EXTREM

ŠD Extrem že od leta 2001, ko je preraslo lokalno nogometno sceno, predstavlja enega najpomembnejših in tudi najuspešnejših športnih društev na področju malega nogometa oz. futsala na našem širšem območju ter že vrsto let tudi na nacionalni ravni. Različne ekipe tega društva redno posegajo po odličjih na različnih tekmovanjih tudi v okviru državnih prvenstev. Ekipe U17 je v sezoni 2020/2021 pod vodstvom trenerja Srđana Đorđevića z odlično in zavzeto igro, uigranim moštvom in visoko motiviranostjo osvojila najprestižnejšo lovoriko v futsal ligi v Sloveniji – naslov državnih prvakov v slovenski državni futsal ligi. Za ekipo U17 so igrali: Nik Ambrožič, Nejc Vetrh, Luka Čop, Mihael Čop, Aljaž Čop, Anže Žlindra, Aljaž Lovrenčič, Tomaž Lovrenčič, Tit Starc, Anže Oražem, David Adamič, Tine Arko, Patrik Korenjak in Andraž Gregorič.

PIA VESEL

Športno društvo Špela od leta 2016 z veliko truda in energije tudi v naši občini organizira treninge za razvoj mladih atletov. Pia Vesel, doma iz Globeli, je mlada nadarjena športnica, ki je v mesecu septembru izkusila izziv velikih tekmovanj in osvojila kar dva naslova državne prvakinja. V začetku septembra je Pia na 16. evropskih otroških igrah v Brnu na Češkem v svoji kategori-

ji osvojila zlato medaljo v skoku v daljino in pridobila nagrado za najboljši dosežek ter rekord stadiona v Brnu. Konec meseca pa si je Pia v svoji skupini prilastila naslov državne prvakinja v skoku v daljino in tudi naslov državne prvakinja v teku na 60 metrov. Z odličnimi rezultati, ki jih Pia dosega v kraljici športov – atletiki, je Športno društvo Špela iz Sodražice postavila na atletski zemljevid Slovenije, na kar smo lahko zelo ponosni.

ODBOR 800

Pred leti je mag. Ludvik Mihelič podal županu pobudo za praznovanje 800-letnice prve pisne omembe Sodražice. Župan je pobudo pozdravil in se odločil, da bi ta jubilej zaznamovali z izdajo monografije o Sodražici. V ta namen je imenoval uredniški odbor. Za urednika je bil izbran mag. Ludvik Mihelič, profesor geografije in zgodovine, ki je pobudo podal. V okviru dela odbora je bil pripravljen program priprave in izdaje knjige, nabor in izbor prispevkov in njihovih avtorjev, zbiranje fotografskega in drugega gradiva, delo drugih sodelavcev projekta (lektoriranje, prevod, oblikovanje in tisk) in sprejeta finančna konstrukcija. Delo je potekalo več let, sestajal pa se je večkrat letno, v zaključnem delu seveda pogosteje. Glavni poudarek dela odbora je bila koordinacija z avtorji in drugimi sodelavci ter potrjevanje končnih vsebin. Odbor je uredil vsebino in obliko monografije, ključno nalogo pa je opravil urednik sam. Tudi najpomembnejšo težo operativnega dela (usklajevanje med avtorji, sodelovanje pri oblikovanju in tisku) je osebno nosil urednik Mihelič. V administrativnem smislu je delo odbora podpirala Petra Mar. Z izdajo monografije, ki obsega 920 tiskanih strani, je Sodražica dobila neprecenljivo znanstveno delo s področja obravnave preteklosti ter smelo analizo in pregled sodobnega ča-

sa. Vrednost opravljenega dela raste sčasoma, hkrati pa predstavlja referenčno izhodišče za potencialne nove raziskave oz. obravnave na posamičnih področjih, lahko tudi splošno.

Priznanja Občine Sodražica

BARBARA HOČEVAR

Barbara Hočevar je v naši občini svetel vzgled pogumne, skrbne, odgovorne, delovne, predvsem pa ljubeče mamice, ki se je soočala s težkimi življenjskimi preizkušnjami in bremenom življenja. Pred več kot desetimi leti jo je življenjska usoda močno zaznamovala. Med drugo nosečnostjo je bila soočena z bremenom teže svoje bolezni, nato pa je mlada družina izgubila moža in očeta. Barbara je sama s trdim delom, z mnogo vložene energije in napora, predvsem pa z obilo materinske ljubezni pogumno stopala po življenjski poti. Ob skrbi za lastno zdravje je zmožna najti moč, da je svojima otrokoma Aleksandru in Lauri zagotovila lepo, varno in srečno prihodnost. Barbara je junakinja in umetnica življenja, saj s svojo življenjsko zgodbo odstira prave vrednote življenja.

RENATA TROHA

Renata Troha je širši okolici ljudi poznana kot patronažna sestra ali kot članica Prostovoljnega gasilskega društva Zamostec ali kot predavateljica zanj iz prve pomoči ali pa preprosto kot Renata, ki rada prisluhne človeku in mu na tak ali drugačen način pomaga. Renata že drugi mandat zastopa in vodi Prostovoljno gasilsko društvo Zamostec. Ravno v času njenega predsedovanja se je društvo odločilo zgraditi gasilski dom. Z vso skrbnostjo je Renata načrtovala in usklajevala delo z arhitekti, gradbeniki, uradniki ter organizacijo dela od rušenja

pa do nove gradnje in dokončanja doma, opravila pa je tudi ogromno fizičnega dela pri obnovi doma. Dokončani gasilski dom bo velika pridobitev – ne samo za gasilske potrebe, ampak tudi za potrebe vaščanov. Renata je dejavna tudi v Gasilski zvezi Ribnica kot članica upravnega odbora ter strokovna sodelavka na področju prve pomoči. S prostovoljnim delom za dobrobit ljudi in družbe je Renata izjemna osebnost z velikim občutkom za sočloveka.

JAN KNAVS

Jan Knavs je kot izredno marljiv, optimističen, spodbujajoč in vedno pripravljen za sodelovanje dejaven na različnih področjih tako v občini kot izven nje. Jan že vrsto let deluje v Kresnički in na oratoriju. Je član Župnijskega sveta, ministrant ter bralec beril, bil pa je tudi voditelj oratorija in oratorijskih uric ter birmanski animator. V pandemiji covid-19 je veliko pomagal v župnijski skupnosti, še posebej župniku, ki je zaradi poškodbe več mesecev potreboval vsakodnevno pomoč. Jan ima spoštljiv odnos do vsakega človeka. Ima poseben čut za pomoč tako mlajšim kot tudi starejšim, saj se vedno potruji za lepe medsebojne odnose. Jan se zna zahvaliti, opravičiti, pošaliti ter modro molčati, kar so lepe vrline, ki jih v teh časih težko najdemo v medsebojnih odnosih.

Zlata plaketa Občine Sodražica

BRANE KOŠIR

Brane Košir, rojen v Globeli, je ob študiju strojništva obiskoval tudi orglarsko šolo. Leta 1979 je postal organist domače župnije v Sodražici. Leta 1991 se je zaposlil v Škofijski orglarski delavnici v Hočah pri Mariboru in se povsem posvetil umetnosti izdelovanja orgel. Njegov prihod v Škofijsko orglarsko delavnico je pomenil bistveni premik v strategiji, ki so jo gradili ravno na domači strokovni osebji. Perspektivnemu

strokovnjaku, rojenemu za orglarstvo, ki se je dela lotil s srcem, so kmalu zaupali vodnje delavnice. Pri delu se je izkazal za uspešnega in zanesljivega, zaupanje je pridobil tudi pri delavcih. Brane Košir z glasbo ni povezan samo kot mojster orglarstva. Je dolgoletni organist v domači župnijski cerkvi in zborovodja župnijskega mešanega pevskega zbora ter predsednik Društva prijateljev glasbe Sodražica, katerega namen je pospeševanje in skrb za razvoj glasbene, predvsem zborovske dejavnosti v Sodražici, razvijanje pozitivnega odnosa članov do različnih vrst glasbe ter vzpodbujanje k samostojnemu in svobodnemu glasbenemu izražanju. Pogled na preteklo in sedanje delovanje Društva prijateljev glasbe Sodražica kaže, da to sega na precej različna področja, stalnica pa je povezanost s cerkveno glasbo, pevskim korom in orglami. Eden najpomembnejših projektov, katerega pobudnik in organizator je prav Brane Košir, pa je bila postavitve novih orgel v župnijski cerkvi v Sodražici. Nove orgle so v Sodražico prinesle tudi nastope številnih mednarodnih orglarskih umetnikov in pevske skupine ter orglarskih revij. Kot nagrado in zahvalo za vse storjeno v dobrobit domačih krajev občina Sodražica Branetu Koširju podeljuje zlato plaketo.

Naziv častni občan Občine Sodražica

JOŽE KOŠMRLJ

Jože Košmrlj je neizbrisno vpet v življenje občine Sodražica tako na glasbenem kot športnem področju. Je dolgoletni član in vodja Tamburaškega orkestra Sodražica ter dolgoletni predsednik Balinarskega kluba Sodražica. Tamburice imajo v Sodražici dolgo tradicijo. Po pripovedovanju starejših sta pred vojno v Sodražici delovali dve tamburaški skupini. Leta 1979 pa so na pobudo pokojnega Janeza Lesarja ustanovili tamburaško skupino, ki jo šteje-

mo za predhodnico današnjega orkestra, ki je bil uradno ustanovljen leta 2002. Jože Košmrlj, vodja orkestra in predsednik društva je, seveda skupaj z ostalimi člani, pobudnik tradicionalnih Božično-novoletnih koncertov Tamburaškega orkestra od leta 2004 dalje. Koncerti, ki so postali zaščitni znak božiča v Sodražici, temeljijo na dolgoletni tamburaški tradiciji, obenem pa so obogateni z novimi glasbenimi smernicami, ki sledijo duhu novega časa. Visoka raven izvedbe ter poskus približanja tovrstne glasbe širšemu krogu poslušalstva je Božično-novoletni koncert postavilo na mesto enega najbolj kakovostnih, popularnih in tudi tradicionalnih glasbenih dogodkov v naši širši okolici. Jože Košmrlj kot idejni oče in protagonist koncertov je oseba z odločilnim pomenom za navedeni uspeh. Tudi za razvoj balinanja na Sodraškem je Jože Košmrlj pustil neizbrisen pečat. Balinanje se v Sodražici organizirano igra že 32 let. Decembra 1988 je balinarska sekcija pri TVD Partizan Sodražica na ustanovnem občnem zboru ustanovila Balinarski klub Sodražica, pobudo za ustanovitev pa je dal ravno Jože Košmrlj, ki je klub dolga leta tudi vodil in bil tudi med boljšimi posamezniki. Marljivi člani Balinarskega kluba Sodražica so leta 1988 začeli z gradnjo balinišča, ki so ga že naslednje leto obnovili. Prelomno leto je bilo 1994. Takrat so zaradi zahtev tekmovanja porušili dotedanje balinišče in naredili igrišče s štirimi stezami, ki so ga tudi asfaltirali. Istega leta so prestopili v Notranjsko balinarsko zvezo, ker so tam igrali po sistemu državne lige. Prestop se je kmalu obrestoval, saj so že čez dve leti postali prvaki in se uvrstili v zelo močno drugo državno ligo. Zadnja leta je Balinarski klub Sodražica stabilen drugoligaš v eni najmočnejših balinarskih držav na svetu, še vedno nastopa s skoraj izključno domačimi igralci. S svojim delovanjem in dosežki skupaj s svojimi glasbenimi in športnimi sodelavci in prijatelji je Jože Košmrlj veliko prispeval k ugledu in uveljavljanju občine Sodražica, zato mu podeljujemo naziv častni občan.

Nagrajenci 2021 so povedali ...

Vesel sem, da je še nekdo videl, da se že vse življenje trudim za dobre stvari. Začeli smo z nogometnim igriščem, nadaljevali s skoki ... To je bilo v mladosti, kasneje pa smo se vrgli v balinanje. Pokazala se je priložnost, da smo dobili prostor za šolo, ki smo ga počasi nadgrajevali in prišli do novega balinišča in svojih klubskih prostorov. Lahko rečem, da smo pri balinanju prišli daleč. Samo z lastnim kadrom smo dosegli nekaj medalj celo na državni ravni, na največjih tekmovanjih.

Pri tamburaškem orkestru pa sem bil povabljen, da jim priskočim na pomoč. Orkester je stagniral, potem pa sva z Janezom Čampo začela zbirati mlajši kader. Od takrat smo pripravili 16 koncertov. Zadnji dve leti je koncert odpadel zaradi epidemije. Že na občinskem prazniku sem dejal, da nima smisla riniti z glavo skozi zid. Takšnega koncerta se ne da pripraviti v 14 dneh. Takoj, ko se bodo razmere umirile, pa nadaljujemo.

Jože Košmrlj

Moje poklicno življenje je zahtevalo, da sem bil veliko zdóma in vračanje v družino in rojstno Sodražico je bilo vedno nekaj lepega. Ob tem se je v meni krepila tudi ljubezen do domačega kraja. V tej rasti in povezanosti sem želel del svoje ustvarjalne energije, na svoj način in po svojih močeh, nameniti tudi v dobrobit domačih krajev in svojih rojakov. Vesel sem, da je to delo prepoznano in hvaležen sem Občini Sodražica za podeljeno zlato plaketo in denarno nagrado. Slednjo namenjam v blagor mladih prihajajočih sodraških rodov. Ob orglah smo se posamezni izdelovalci dolga leta ukvarjali z vprašanjem, kako to skrivnostno in veličastno glasbilo približati otrokom, tako po glasbeni kot tehnološki, izdelovalni plati. Na to vprašanje odgovarja projekt Orgelkids, s katerim so pred desetimi leti začeli na Nizozemskem in sedaj preko Sodražice prihaja tudi v Slovenijo. V projektu si na igriv način podajata roke les in glasba in v dolini sodraški imamo vse pogoje, da idejo, ki se širi po vsem svetu, do leta 2025 še nadgradimo.

Brane Košir

Ko so me obvestili o priznanju, sem bila kar malo presenečena, saj pri meni ne gre za neke dosežke na občinski ravni, pač pa za mojo življenjsko zgodbo. Vsega tega nisem delala z namenom, da bi me kdo opazil, delala sem kot mama in žena. Sem pa vesela, če sem mogoče s svojo zgodbo pomagala komu, ki se je znašel v podobni stiski, da se iz tega izkoplje. Ko se znajdeš v takšnem položaju, je tako, kot bi bil vržen v ocean in imaš samo dve možnosti: plavaj ali potoni. Meni je pomagala volja, podpora domačih in prijateljev, ki so me vlekli ven in me poslušali. Te življenjske preizkušnje te globoko zaznamujejo, a vse to je del življenja. Nikoli mi ni bilo žal za vse, kar sem vložila v otroka, in onadva mi to vračata.

Barbara Hočevar

Seveda nam priznanje veliko pomeni. Delo z otroki je zame užitek, posebej še delo s to ekipo. Priznanje so dobili že pred dvema letoma kot U15, zdaj je 90 % istih igralcev v U17. Fantje si priznanje zaslužijo. Navadno vsi omenjajo trenerja, a največjo zaslugo imajo fantje, ki so na igrišču. Jaz jih malo usmerim, ostalo naredijo sami. Fantje pravijo, da je obratno. To je edina stvar, v kateri se ne strinjamo. Sicer pa smo si zelo blizu, smo kot družina. Ko smo skupaj, nista v ospredju samo žoga in nogomet. Če imajo težave, jih rešujemo skupaj in če se le da, si pomagamo. To velja za vse sodelujoče, od predsednice kluba dalje. Čeprav so to delikatna leta, 15, 16 let, je to izjemna generacija in z njimi ni težav. Dosledno upoštevajo navodila in dogovore, mogoče zato pride tudi do dobrih rezultatov.

Srdan Đorđević, ŠD Extrem

To priznanje mi veliko pomeni, saj vidim, da so ljudje opazili moj trud, vseh 10 let pri delovanju v Kresnički in na Oratoriju Sodražica ter nekaj več pri raznoraznem delu v župniji in pomočig. župniku. Za to priznanje pa vem, da nisem zaslužen samo jaz, ampak vsa ekipa, s katero smo skozi vsa ta leta sodelovali: od animatorjev, voditeljev, sodelovalcev, vse do naših mam sotrudnic, ki so bile za nas vedno tam, kjer smo jih potrebovali.

Jan Knavs

V gasilske vrste sem vstopila, ker so mi obljubljali dobro družbo in druženje. Niso lagali. Postopoma sem napredovala tako strokovno kot organizacijsko in prevzela položaj predsednice društva. Ko si del nečesa dobrega, se počutiš odlično. Nagrada je potrditev za opravljeno delo, obenem mi nalaga odgovornost in obvezo, da s prostovoljnim delom nadaljujem. Zavedam se, da je posameznik premalo za premikanje meja, zato bomo nadaljevali skupaj in dosegli cilje, ki smo si jih zastavili. Še enkrat zahvala tovarišem gasilcem, ker vidijo pomen mojega dela in so prav tako zaslužni, da nam uspeva. NA POMOČ IN SREČNO 2022!

Renata Troha

Aletiko treniram že četrto leto. Rada hodim na treninge, kjer se tudi zabavam in družim s prijatelji. Res pa je, da ni vedno lahko, včasih zna biti tudi zelo naporno. Ampak takrat se še bolj potrudim, ker se zavedam, da več kot treniraš, boljši si. Županovo priznanje me je res presenetilo, ker ga nisem pričakovala, in kar nisem mogla verjeti, ko sem ga dobila. To je pohvala za nazaj in spodbuda za naprej. Pomeni mi res veliko, sedaj imam še boljši občutek, da sem na pravi poti, in še več motivacije. Močno si želim, da bom podrla svoje osebne rekorde in dosegala vedno boljše rezultate in tako izpolnila vse svoje zadane cilje, ki naj bodo zaenkrat še skrivnost. Hvala, ker ste opazili moj trud in dosežke in ker me spodbujate.

Pia Vesel

Ob novici, da je župan s priznanjem odlikoval delo uredniškega odbora monografije Sodraških 800, smo bili člani in urednik presenečeni, obenem pa veseli in hvaležni. V nastajanje obsežne monografije je bil uredniški odbor vključen več let. Zavzeto in odgovorno je pristopil k snovanju, pisanju, opremljanju, urejanju in izdaji knjige, ki pomeni svojevrstno »osebno izkaznico« naše občine in jo dostojno predstavlja v širšem okolju. Prava vrednost knjige se bo verjetno pokazala šele skozi prizmo časa. Iskrena hvala županu, ki je prepoznal ves vloženi trud, dobro voljo in strokovnost.

Ludvik Mihelič

Obisk Janševe vlade v regiji

Jože Tanko, podpredsednik državnega zbora

Terenski obiski vlade, na katerih se vlada kot celota seznanja z razmerami v posameznih okoljih, se resno dogajajo samo takrat, kadar vlade vodi Janša. Ko smo imeli druge premierje, se to ni dogajalo ali pa so to le poskusili in takoj ugotovili, da je to za njih prenaporno.

A taki obiski so več kot dobrodošli. Vlada in njen uradniški (strokovni) aparat sta prisiljena, da naredita inventuro stanja v regiji in pobrskata po predalih, kjer so zaradi različnih razlogov obtičale premnoge lokalno pomembne zadeve. Velikokrat tudi povsem neupravičeno. Župani, predstavniki gospodarstva, javnih služb in institucij, predstavniki javnega življenja in drugi pa imajo možnost, da na pomanjkljivosti v okolju ali na neprimeren odnos vlade in uradništva tudi opozorijo in predlagajo izboljšave. Tudi ob novembrskem obisku vlade v naši regiji se je dogajalo podobno. Ministri so se razpršili po občinah in se seznanjali s stanjem. Na terenu marsikateri problem izgleda precej drugače kot na načrtih (projektih) ali pri prijavi na razpis. Ni potrebno posebej poudarjati, da je ribniško-kočevski del še posebej problematičen, saj je redko poseljen, podvržen izseljevanju in predstavlja tudi najmanj obljuden del južne meje brez kvalitetnega poslovnega zaledja na slovenski in na hrvaški strani. Jasno je, da se to področje v njenem najjužnejšem delu ne more ohranjati brez ustreznih in primerno visokih vlaganj države v programe, ki jih mora vlada tako ali tako financirati. Na prav to potrebo sem opozoril tudi ob zaključku obiska vlade, na njenem posvetu s političnimi, gospodarskimi in drugimi predstavniki regije v Novem mestu. Sem pa seznanjen, da so župani občin iz našega območja zelo kvalitetno predstavili probleme in pričakovanja svojih okolij. Prepričan sem, da bo večji del teh pobud in pričakovanih tudi realiziran do naslednjega obiska.

Pa tudi sicer je odnos Janševe vlade do občin, ki so zadolžene za zagotavljanje javnih, cestnih, komunalnih in drugih storitev na zaokroženem območju, bistveno drugačen od vlad, ki so jih vodili Pahor, Cerar, Bratušek ali Šarec. Šele Janševa vlada je bistveno posegla v financiranje občin in jim dodelila bistveno več prihodkov, ne da bi zanje bilo potrebno pisati vloge ali kandidirati s projekti, za katere so zaradi podfinanciranja – še posebej to velja za podeželske občine – zelo težko zagotavljale sredstva za lastni delež pri investicijah. Na ta način so (z omejevanjem financiranja občin) predhodne vlade ohranjale veliko sredstev, ki so jih namenjale za druge namene, npr. za financiranje svojih političnih agend, za financiranje raznih študij, ki se niso nikoli realizirale v projekte ali za financiranje raznih društev ali civilno družbenih organizacij, ki niso nikomur nudile nobene razvojne možnosti.

Janševa vlada je bistveno zmanjšala metanje denarja za neproduktivne namene, zaradi česar je deležna serijskih uličnih protestov predvsem tistih, ki so do sedaj lagodno živeli na račun davkoplachevalskih virov, ne da bi za to komurkoli polagali račune. Janševa vlada je veliko od teh sredstev prerazporedila občinam in za realne investicije. Občinam je bistveno dvignila povprečnino (glavarino), zmanjšala stroške občin, saj je vrsto nalog, ki so jih do sedaj plačevale občine, prenesla na državni proračun, povečala pa je tudi sredstva za odpravo razvojnih zaostankov. Občine so v zadnjem letu zadihale in župani to povsod tudi poudarjajo.

Tudi za naslednji dve leti se v državnih proračunih odmerjajo večja sredstva za občine, prav tako dobivajo nov zagon tudi občinske in državne investicije, ki se izvajajo po posameznih občinah. Tudi naše občine niso nobena izjema, čeprav so bile zadnjih deset let precej daleč od oči oblasti. Lahko pa povem, da sem pri veliki večini umeščanj projektov v načrte države (v t. i. NRP-je) posredno ali neposredno sodeloval in jih do tega mandata velikokrat z amandmaji predlagal v konkretne proračune ali pomagal županom v kritičnih trenutkih, da je prišlo do njihove izvedbe. Upam pa, da se bo nadaljeval tudi trend finančnega razbremenjevanja občin, saj še vedno plačujejo nekaj zadev, ki so jih pretekle vlade finančno prenesle na občine, čeprav so zadeve tipično državne.

Moja naloga je, da v sodelovanju z župani še posebej zagovarjam interese okolja, iz katerega prihajam.

Občankam in občanom voščim ob dnevu samostojnosti in enotnosti, v prazničnih dneh in v novem letu pa želim predvsem veliko zdravja.

Jože Tanko, podpredsednik DZ

Pred božičem spodbudne novice iz Evropskega parlamenta

Ljudmila Novak, evropska poslanka

SEvropski parlament je na novembrskem plenarnem zasedanju potrdil proračun Evropske unije za leto 2022, ki je za 480 milijonov evrov višji od izhodiščnega predloga Evropske komisije. V parlamentu smo ocenili, da v teh kriznih časih potrebujemo dodatna sredstva za reševanje zdravstvene krize, ki jo je povzročil virus COVID-19. Poleg tega smo tudi prepričani, da

moramo več sredstev nameniti mladim in podnebnim ukrepom, zato smo s končnimi, višjimi postavkami v proračunu zadovoljni.

Zadnji podatki kažejo, da nova različica koronavirusa še hitreje kroži med ljudmi, kar pomeni, da je cepivo, ki je varno in ga je v EU več kot dovolj, življenjskega pomena. Vsak pa se mora sam odločiti, komu najbolj zaupa in kako bo odgovorno poskrbel za svoje zdravje in večjo varnost nas vseh.

V jesenskem ciklusu plenarnih zasedanj je bilo pomembno tudi sprejetje nove kmetijske politike Evropske unije (EU). Spremenjena različica bo bolj zelena, pravičnejša, bolj prilagodljiva in preglednejša.

Na pogajanjih o svežnju zakonodajnih reform smo vztrajali, da bo za izvajanje reformirane Skupne kmetijske politike (SKP), ki bo začela veljati leta 2023, ključna krepitev biotske raznovrstnosti ter

spoštovanje okoljske in podnebne zakonodaje in zavez EU.

Evropska komisija bo zato ocenila, ali so nacionalni strateški načrti SKP v skladu s temi zavezami, kmetje pa bodo morali izvajati podnebju in okolju prijazne prakse. Sprejete smernice zagotavljajo, da bodo najmanj 10 odstotkov neposrednih plačil dobile male in srednje kmetije, najmanj tri odstotke proračuna SKP pa mladi kmetje. Hkrati smo v Evropskem parlamentu vztrajali, naj bo v primeru nestabilnosti cen ali trgov kmetom v državah članicah EU na voljo krizna rezerva z letnim proračunom v višini 450 milijonov evrov (v tekočih cenah).

Najlepša praznovanja so tista, ko doživljamo svoje bližnje in svet okrog sebe kot velik dar, ki nas osrečuje in nam daje moč za življenje. Naj bo vaš letošnji božič še posebej lep in duhovno bogat. Naj vas napolni z novim upanjem in zaupanjem, da bomo premagali sedanje težave in se spet veselili številnih dobrin, ki smo jih deležni iz dneva v dan, pa jih premalokrat opazimo in cenimo.

Želim vam blagoslovljen božič, ob dnevu slovenske samostojnosti in enotnosti pa hvaležno spominjanje velikega trenutka naše skupne odločitve za samostojno Slovenijo ter zdravo in uspešno novo leto.

PREDHODNO NAROČANJE STRANK NA UPRAVNI ENOTI RIBNICA V ČASU IZREDNIH ZDRAVSTVENIH RAZMER

V skladu z usmeritvami Vlade Republike Slovenije, Nacionalnega inštituta za javno zdravje, Odlokom o začasnih ukrepih za preprečevanje in obvladovanje okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19, Odlokom o začasnih ukrepih za preprečevanje ponovnih izbruhov in širjenja okužb z nalezljivo boleznijo COVID-19 v upravnih zadevah ter v skladu z usmeritvami Ministrstva za javno upravo zaradi preprečevanja širjenja virusa COVID-19 na upravni enoti do preklica uvajamo zaščitne ukrepe.

- Za obisk upravne enote z namenom urejanja upravnih zadev se morate predhodno naročiti po telefonu ali elektronsko, s posredovanjem naročila na e-naslov upravne enote, ali s posredovanjem naročila v obliki klasične pošte.
- Vlogo lahko vložite pri upravni enoti le, če se po zakonu lahko vloži samo pri upravni enoti.
- Vložitev vloge pri upravni enoti morate predhodno najaviti in se o času vložitve vloge dogovoriti z organom.
- Nenaročene stranke sprejemamo zgolj v primeru urejanja nujnih zadev, katerih ureditev ni mogoče odložiti na kasnejši čas.
- V prostorih organa ne izvajamo pregledovanje dokumentov, če lahko stranki ali drugi osebi, ki izkaže pravni interes, pošljemo kopijo dokumentov zadeve.
- Plačilni promet (na primer plačilo upravne takse) prioriteto izvajamo z uporabo plačilnih ali kreditnih kartic (brezgotovinsko).
- Obvezno je nošenje zaščitnih mask, spoštovanje primerne varnostne razdalje (najmanj 1,5 m), razkuževanje rok, preverjanje PCT (preboleli, cepljeni, testirani) pogoja.
- Zadrževanje in zbiranje večjega števila oseb pred poslovno zgradbo je prepovedano.

Sistem naročanja strank:

- na telefonsko številko: 01 / 837 27 10 (Upravna enota zagotavlja naročanje po telefonu ves poslovni čas),
- preko elektronskega naslova: ue.ribnica@gov.si,
- po klasični pošti na naslov: Upravna enota Ribnica, Gorenjska cesta 9, 1310 Ribnica.

Ker vsakodnevno beležimo izjemno veliko število klicev, vse stranke vljudno prosimo za strpnost in razumevanje.

Ekološki otoki poleg pokopališč

Komunala Ribnica d. o. o.

Ekološki otoki

Ekološki otoki so poseben prostor, kamor lahko občani dostavite odpadke, ki ne sodijo v domače zabojnike in vreče. Na vseh ekoloških otokih sta postavljena zabojnika za papir, papirno/kartonsko embalažo ter stekleno embalažo, na nekaterih je postavljen tudi zbiralnik za odpadno električno in elektronsko opremo manjših velikosti.

Ekološki otoki poleg pokopališč

Na ekoloških otokih poleg pokopališč se nahajata tudi zabojnik za embalažo ter zabojnik za biološke odpadke. Ta dva sta namenjena zgolj in samo odpadkom s pokopališč.

V zabojnik za embalažo sodijo: plastične vrečke, plastični podstavki rož, plastični lončki rož, ki se nahajajo na pokopališčih.

V zabojnik za biološke odpadke sodijo: ovenelo cvetje z grobov in vaz, ovenelo cvetje ikeban in vencev, trava, plevel, obrez grmovnic z grobov, papirne brisače, ki jih odnesemo s pokopališč.

Embalažo in biološke odpadke, ki nastajajo v gospodinjstvu, je prepovedano odlagati v zabojnike na ekoloških otokih poleg pokopališč. V kolikor potrebujete zabojnik za biološke odpadke, ga lahko naročite na Komunali Ribnica.

Nepravilno odlaganje obenem povzroča, da odpadkov, ki nastanejo na pokopališču, velikokrat ni mogoče odložiti, ker so zabojniki prepolni odpadkov, ki jih nevestni občani prinesejo iz gospodinjstev. V primeru napačno odloženih odpadkov je zagrožena denarna globa v višini 200 € za fizične osebe ter do 1000 € za pravne osebe.

Zabojnik za odpadne sveče

Pri odlaganju odpadnih sveč v za to namenjene zabojnike poskrbite, da svečo v celoti potisnete skozi odprtino in je ne puščate zatakne v njej. Posledično obiskovalci predvidevajo, da je zabojnik poln in po nepotrebem odlagajo sveče poleg zabojnika.

V zabojnik za sveče sodijo samo: parafinske sveče in elektronske sveče. Poskrbimo, da bomo odpadke, ki smo jih povzročili ob obisku ali pri urejanju grobov, odložili v za to namenjene zabojnike in ekološki otok zapustili čist in urejen.

Slovensko društvo VIZIJA

Poseben program NASILJE NAD INVALIDI

Martina Košar, strokovna delavka

Društvo deluje v javnem interesu na področju invalidskega in socialnega varstva. Poseben, strokovno verificiran socialni program **Nasilje nad invalidi** se izvaja za uresničevanje temeljnih človekov pravic in temeljnih svoboščin oseb z invalidnostmi, ki so žrtve nasilja v svojem življenjskem okolju.

1. Varno zavetje Hiša zaupanja
2. Spremljanje življenjskih razmer invalidov z dolgotrajnim preživljanjem nasilja v družini
3. Informiranje in ozaveščanje strokovne javnosti, raziskovanje in razvoj

HIŠA ZAUPANJA

Program zajema celostno individualno obravnavo osebe z invalidnostjo, žrtve nasilja in hkrati nudi bivanje v varnih prostorih, ki so prostorsko in tehnično prilagojeni gibalno oviranim invalidom. Po potrebi jim v okviru programa nudimo tudi spremstvo in fizično pomoč ter individualno svetovanje za psihično razbremenitev. Za delo na terenu uporabljamo prilagojeno vozilo – kombi.

Za uporabnike imamo na razpolago 2 sobi, v katerih je skupno 5 ležišč. Obe sobi sta prilagojeni bivanju oseb z invalidnostmi in opremljeni z medicinsko-tehničnimi pripomočki. Uporabniki imajo na voljo tudi skupno prilagojeno kuhinjo, skupni dnevni prostor (z rezervnim ležiščem), jedilnico, predprostor s hodnikom ter skupne toaletne prostore, prilagojene gibalno oviranim osebam. Prostori so v celoti opremljeni in nudijo kolikor je mogoče samostojno bivanje. Na voljo je tudi terasa z izhodom in balkon.

Kot posebnost lahko izpostavimo tudi to, da v okviru solidarnostnega projekta Ženska – ženski in projekta Prostovoljstvo uporabnikom pred odhodom iz varnih prostorov Hiše zaupanja pomagamo opremiti novo bivališče z opremo, posteljnino, posodo in drugimi potrebnimi pripomočki. Preselimo jih s prilagojenim vozilom in jim ponudimo pomoč prostovoljk in prostovoljcev. Po potrebi tudi spremljamo njihove razmere v novem okolju še naprej. Zaradi specifik in posledic invalidnosti jih ustrezno opremimo tudi z vsemi medicinskimi pripomočki, ki jih potrebujejo (vozički, bergle, rolatorji, el. postelje, plenice, katetri, posteljne predloge ...).

Včasih so v nasilje v družini vpleteni tudi mladoletni otroci, zato v sklopu varnega zavetja – Hiše zaupanja pomagamo tudi njim. Otroci, ki so žrtve nasilja, so največkrat temu izpostavljeni kot »samo« opazovalci, zato imamo v Hiši zaupanja tudi poseben prilagojen prostor zanje.

Potek sprejema v varno zavetje Hiše zaupanja:

- Glavni pogoj je, da je oseba žrtev nasilja.
- Vključitev poteka preko pristojnega Centra za socialno delo ali kriznih centrov po predhodnem dogovoru, lahko tudi preko predhodnih dogovorov z drugimi pristojnimi institucijami, ki se ukvarjajo s to problematiko.
- Pogovor strokovnega delavca CSD neposredno z žrtvijo nasilja.
- Potrebe uporabnikov ugotavljamo na podlagi individualnih pogovorov najprej s strokovnimi delavci Centrov za socialno delo itd. Nato se dogovorimo za sestanek ali srečanje, da se individualno pogovorimo še z uporabnikom.

Program je namenjen za celotno območje Slovenije. Vključena je lahko oseba z invalidnostmi ali starejša gibalno ovirana oseba iz katerekoli lokalne skupnosti v Sloveniji.

Društvo gibalno oviranih invalidov VIZIJA
Slomškova 3c
3210 Slovenske Konjice
GSM: 041 683 133

Ponudniki s tržnice

Nina Pirc Vovčko

Foto: osebni arhiv Ambrožičevih

Čebelarstvo Ambrožič

Ludvik Ambrožič o sebi pravi, da je mali čebelar. S čebelarstvom se je pričel ljubiteljsko ukvarjati pred 30 leti, »iz nule«, in sčasoma je začetnih nekaj panjev prešlo v današnjih 40. Ludvik skupaj z ženo Francko prideluje različne vrste medu, cvetni prah in čebelji vosek.

Kot čebelar ima Ludvik vedno veliko dela. Spomladi, ko se narava prebuja, je prva skrb pregledati stanje čebel in ugotoviti, kako so prezimile. Prve donose nektarja in cvetnega prahu čebele porabijo za svoj razvoj. Šele če je družina dovolj močna in če so v naravi ugodni pogoji, prinesejo tudi za čebelarja. Poleti Ludvik poseje ajdo vrste čebelica za pozno jesensko pašo, ker je dobra za prezimovanje čebel. Jeseni se

začne trženje pridelkov. Zadnja leta je bila letina velikokrat slaba in tedaj mu je medu lahko zmanjkalo že pred novim letom. Če so pogoji v naravi dobri, včasih uspe imeti med v ponudbi vse do naslednje sezone.

Ambrožičevi med prodajajo doma, dvakrat na mesec jih srečamo tudi na tržnici v Sodražici. Zadnja leta čebele prevažajo, da dosežejo raznoliko ponudbo medu. Na prevozni čebeljak gre 10–12 čebeljih družin. Na hojo in lipo jih peljejo po terenu domačega društva, ki obsega tri občine – Sodražico, Ribnico in Loški potok. Za kostanjevo pašo čebele potujejo na Dolenjsko, za akacijo na Primorsko. Ludvik že vsa leta obiskuje osnovno šolo in vrtec v Sodražici za izvedbo tradicionalnega slovenskega zajtrka in jim ob tej priložnosti dobavi med. Aktiven je tudi v upravnem odboru čebelarskega društva. Njegova želja je, da bi lahko še naprej ohranjal čebelarstvo in lepo skrbel za čebele.

Vsak čas piše svoje zgodbe

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Zaradi pandemije koronavirusa smo letos, tako kot lani, podelitev bralne značke zamaknili na september, s čimer smo dali učencem možnost, da so lahko za osvojitve priznanja brali tudi v času poletnih počitnic. Letos nas je s svojim obiskom počastil po rodu Kostelčan, po srcu pa velik ljubitelj ljudskega slovstva ribniško-sodraškega področja, Domen Češarek. Zaposlen je v Miklovi hiši Ribnica kot knjižničar, ki skrbi za promocijo in do-moznanstvo v ribniški knjižnici.

Izdal je knjigo Tam med Malo in Vélíko goró, ki predstavlja prvo zbirko ljudskega pripovednega izročila Ribniške doline. V njej najdete pravljice, legende, izveste, v katera bajeslovna bitja so včasih verjeli, kje so zakopani zakladi, kje je strašilo ... in se nasmejite ob vicih o Ribničanih. Knjiga je nastala na podlagi terenskega in raziskovalnega dela Domna Češarka v okviru evropskega projekta Življenje ustvarja zgodbe. Od leta 2013 do 2019 je opravil 74 intervjujev z 52 sogovorniki in sogovornicami. Namen njegovega dela je bil zbrati čim več najstarejših zgodb iz sodraško-ribniškega področja in jih ohraniti za prihodnje rodove.

Učenci tretje triade so iz njegovega pripovedovanja izvedeli marsikaj novega in zanimivega. Predstavil jim je nekaj krajših pripovedk iz tukajšnjih, vsem poznanih krajev in o okoliških znamenitostih (npr. Globel, Nova Štifta, cerkev sv. Marije na Strmci, Kadice ...).

Po pripovedih informatorjev naj bi Marrijino cerkev na Strmci zgradili zato, ker so nekoč, ko je v Sodražici in okoliških vaseh razsajala griža, tukajšnji otroci romali na Strmco ter molili in tako s svojo iskreno molitvijo premagali smrtonosno bolezen. Globel naj bi nastala, ko je Bogu padlo iz rok kladivo, zato je to področje, če ga pogledaš iz ptičje perspektive, v obliki kladiva. Kosmati dol se imenuje tako zaradi poraščenosti z gozdovi.

Domen Češarek je dejal: »Včasih so bili ljudje bolj povezani z naravo.« Po njegovem mnenju so znali bolj prisluhniti zvokom, bolj natančno so opazovali spremembe v naravi, saj je bilo od tega odvisno njihovo preživetje. V takratnih gozdovih je bilo veliko volkov, ki so napadali in kmetom pobijali drobnico. Ljudje so posledično verovali v volkodlake. Volkodlak ali tudi psoglavci so popularna tudi v sodobnem času, saj nastopajo v priljubljenih videoigrah, po katerih radi posegajo naši najstniki. Učenci in učenke višje triade so z zanimanjem prisluhnili pripovedim iz starih časov, ki v vseh časih in pri vseh generacijah vedno znova burijo domišljijo.

ki mu je dal kos kruha ali kaj podobnega za pod zob. Psoglavci so po eni od razlagalnih povedk iz knjige nastali zato, ker so Sodražani nekoč po požaru brskali po pogorišču in iskali kovane žeblice, ki so bili včasih zelo redki in dragoceni. Ribničani naj bi njihovo stikanje za žeblici označili, da brskajo po pepelu kot psi oz. »ku enə psoglavcə«.

Polnoč je nekoč veljala za skrivnosten, čaroben čas, ko se prebujajo duhovi in druga nadnaravna bitja, zato ob tem času nisi smel biti zunaj. Ko so se nekoč furmani vračali skozi gozd, so tako ob polnoči videli velikanskega kosmatega moža in ženo ter belega kozla z zlatimi rogovi. Kraj so iz tega razloga poimenovali Kosmati dol in od takrat so šli skozi gozd raje pred ali po polnoči.

V Zamostcu naj bi bil pokopan hunski poglavar Atila, zaradi česar se še dandanes njiva v Zamostcu imenuje Atila. Poglavar naj bi bil tu nekje pokopan v zlati, srebrni in bronasti krsti. Ljudje so si prizadevali, da bi našli ta zaklad. Tako so nekoč nekega Ambrožiča »nahecali«, da je tam zaklad (t. i. šac). Začel je kopati, ljudje pa so mu ponoči v luknjo metali kakšne kurje kosti ali črepinje ... tako so mu vedno znova vzbujali upanje, da bo nekoč izkopal pravi zaklad.

Bajeslovna bitja so popularna tudi v sodobnem času, saj nastopajo v priljubljenih videoigrah, po katerih radi posegajo naši najstniki. Učenci in učenke višje triade so z zanimanjem prisluhnili pripovedim iz starih časov, ki v vseh časih in pri vseh generacijah vedno znova burijo domišljijo.

Vsak čas navdihuje nove zgodbe, ki se posvečajo temam, ki v tistem trenutku

najbolj vznemirjajo čustva, mišljenje in domišljijo ljudi. Na koncu obiska nam je Domen Češarek zaupal, da skupaj z novimi pomočniki že zbira gradivo za novo knjigo, v kateri bo zajel tudi zgodbe kasnejših obdobij zgodovine krajev med Malo in Vélíko goró. Veselimo se novih povedk.

VESOLJEC

Le kako se pride do vesolja in oblakov, samo s hojo drobnih korakov.

Letiš, letiš in se Zemlji smejiš, iz vročih planetov stran odletiš.

Ko pa se vračaš, ne odletiš, saj na vesoljce ti naletiš.

Ti vzamejo zemeljska krila, da ti bi jih z njimi delila.

Potem pa se vračaš, vse poplačaš, saj zemeljska krila so se vrnila.

Zdaj govoriš, zdaj se smejiš, kako ti na luno odletiš.

Manca Štupica, 5. a

Ugani, kako se pride do sonca in do oblakov.

Enostavno, s hojo odraslih korakov.

Greš po travi in ne čisto po travi.

Včasih visoko od tal in se znajdeš v oblakih, kjer je sonce nebo postal.

In letiš, letiš v Slovenijo, v deželo veselih otrok in vse zabavno je in vsi so dobri ljudje.

Tako je zabaven dan in lepo živiš in ti je zabavno tudi, kadar si doma sam.

Nika Zbačnik, 5. a

Pia je prejela županovo priznanje

FOTO: Arhiv ŠD Špela

Učenka OŠ Sodražica Pia Vesel je za izjemne dosežke v atletiki letos jeseni prejela županovo priznanje. Kaj o njem misli sama, si lahko preberete med izjavami nagrajencev, kako pa na njene uspehe gledajo njeni starši in razredničarka?

Velikokrat slišimo resnico, da je zdrav um v zdravem telesu. In starši želimo otroku omogočiti oboje – zdrav razvoj uma in telesa. Pri atletiki, ki ji rečemo tudi kraljica športa, se razvija oboje in še veliko več. Otrok se preko rednih treningov uči delavnosti, reda in discipline, saj mora vsakodnevno natančno načrtovati in uskladiti svoje šolske obveznosti, ki so seveda vedno na prvem mestu, s športom, ki je na srečo hkrati Pia hobi in ji predstavlja tudi zabavno druženje z vrstniki. Otrok se nauči doživljati uspehe in tudi poraze, krepí si samozavest in razvija svojo individualnost in tudi povezanost s svojim moštvo.

Zelo pohvalno se mi zdi, da tudi naš župan mag. Blaž Milavec vidi šport kot odlično naložbo v mladino. Njegovo priznanje še zdaleč ni samo priznanje moji hčerki, ampak je predvsem navdih tudi za druge otroke, da bodo preko športa poskrbeli za zdrav življenjski slog v mladosti in si tako pridobili zdrave navade, ki jim bodo omogočile fizično in psihično dobro počutje tudi kasneje v življenju. In ravno to je pravzaprav najpomembnejši vidik športa.

Mojca Vesel

Ko sem slišala, da je prav Pia Vesel, učenka mojega 6. b razreda, prejemnica uglednega županovega priznanja, sem bila resnično ponosna nanjo, a hkrati tudi ne tako zelo presenečena. Samo vprašanja časa je namreč bilo, kdaj bodo njeni izjemni uspehi na področju slovenske in evropske atletike nagrajeni s kakšnim prestižnim priznanjem, kar županovo gotovo je. Prepričana sem tudi, da to priznanje ni zadnje. Pia je tako zelo vsestransko nadarjena, da bo tudi svojo športno nadarjenost, ki ji je bila položena v zibko z izjemnimi fizičnimi predispozicijami, s trdim delom in ob občudovanja vredni vzpodbudi staršev, razvila do maksimuma. Ne navdušuje nas samo s svojo predanostjo atletiki, ampak tudi s svojo osebnostjo, saj je kljub vsem medaljam ostala prijazna in veliko preskromna deklica, ki jo je pravo veselje imeti v razredu.

Na tem mestu pa naj čestitam tudi staršem, predvsem njeni mami, cenjeni kolegici prof. Mojci Vesel, ki s svojim športnim načinom življenja ni zgled samo svojim otrokom in učencem, ampak tudi nam, njenim kolegom v zbornici, ki nas s svojimi športnimi podvigi navdušuje in tudi nas spravi v gibanje. Ko beremo intervjuje z uspešnimi slovenskimi športniki, vsi, brez izjeme, zasluge za svoje uspehe pripisujejo svojim staršem. Ker sem bila sama mama aktivnega športnika, še toliko bolj poznam in cenim prizadevanja in odrekovanja vseh staršev, ki vsakodnevno po službi sedijo v avto in vozijo otroke na treninge, skoraj vse konce tedna pa preživijo z njimi na tekmah po vseh Sloveniji.

Pii želim veliko zdravja in nič poškodb na njeni športni poti, ki jo z njeno zavzetostjo gotovo pripelje zelo daleč. »Sky is the limit,« pravijo Angleži. Torej Pia, samo nebo naj bo meja.

Aleksandra Marijanovič, razredničarka

ZAHVALA MLADIM CELOVČANOM IN SVETOVNEMU SLOVENSKEMU KONGRESU

V imenu celotnega kolektiva šole in enote vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica in vseh otrok se iskreno zahvaljujemo Mladim Celovčanom, ki so nas obiskali v petek, 14. oktobra, in nam uprizorili lutkovno predstavo Mala čarovnica.

Našim otrokom in vzgojiteljicam so pričarali čarobno dopoldne in poskrbeli za čudovit zaključek praznovanja Tedna otroka. Izrekamo vam velik poklon in s spoštovanjem zremo na vaša prizadevanja, ki jih vlagate v delo z otroki in za otroke.

Občudovanja vredne se nam zdijo številne ure, ki jih delu z otroki že več let posveča vaša mentorica Marica Hartman in seveda tudi starši, ki poleg službenih obveznosti vedno znova najdejo čas tudi za gledališko umetnost.

Pohvalno je, da so se otroci tako v kratkem času naučili novo igro v slovenskem jeziku. Z radostjo smo opazovali, kako zelo so predani gledališki ustvarjalnosti.

Želimo vam še veliko uspešno odigranih predstav in da bi še naprej ostali tako ustvarjalna in povezana medgeneracijska ekipa.

Posebna zahvala velja tudi Sonii Adriani Avguštin Čampa, ki je organizirala obisk Mladih Celovčanov v naši športi dvorani v okviru Svetovnega slovenskega kongresa.

Razigran uživaj dan!

Tadeja Topolnik, pomočnica ravnateljice

Letošnji teden otroka pod geslom Razigran uživaj dan je bil posvečen igri in igranju, igra namreč pomaga razvijati domišljijo, krepiti telo, spleta prijateljstva in nas povezuje.

V Enoti vrtca pri OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica smo v tednu posvečenem otrokom (4. 10.–10. 10.) v sodelovanju s knjižnico Miklova hiša izvedli obisk sodraške knjižnice, obiskali so nas gasilci iz Gasilskega društva Sodražica, za posebno presenečenje pa so poskrbeli Mladi Celovčani.

Lutkovno skupino z imenom Mladi Celovčani sestavljajo otroci v starosti od 5 do 14 let, ki jih že vrsto let uči lutkovnih veščin mentorica, učiteljica Marica Hartman. Pri delu ji je v veliko pomoč šest staršev, ki kljub svojim službenim obveznostim pomagajo pri pripravi scene, osvetlitvi in pri ustvarjanju pozitivne klime na številnih vajah pred nastopi. Predstavo Mala čarovnica so začeli vaditi v avgustu, septembra pa so že imeli premiero. Že ob petih zjutraj so se odpravili od na pot, da so se pravočasno pripeljali v Sodražico. Koroški otroci so nas prijetno presenetili s svojim znanjem slovenščine tako pri govoru kot pri petju pesmi. V lutkovni igri Mala čarovnica so otroci spremljali usodo male čarovnice, ki se šele uči čarovniških veščin, pri tem pa naleti na nepričakovane ovire. S pomočjo različnih prijateljev pridobi nove pozitivne izkušnje in premosti začetniške težave. V predstavi se je dramatizacija otrok prepletala z obilico gibanja in prepevanja, zato so igri zbrano sledili tudi naši mlajši gledalci.

Poleg skupnih aktivnosti so strokovne delavke vrtca tudi v posameznih skupinah poskrbele za razgibano dogajanje. Skupina Slončki je ustvarjala obraze iz naravnih materialov in izdelala rešeta iz papirja. Pri Levčkih so se igrali družabne igre, si ogledali znan slovenski film Srečno Kekec, cvrli miške in ustvarjali z jesenskim listjem. Medvedki so se podali na pohod, ustvarjali za natečaj Unikata in pripravili sadno kupo. Metuljčki so izdelovali ježka, oblikovali s plastelinom in pekli palačinke. Pri Pikapolonicah so iskali zaklad, z odtiskovanjem ustvarjali jesenska drevesa in se igrali igre s prsti. Zajčki so se podali na Krisovo kmetijo, imeli likovno dopoldne in kot pravi mali peki v šolski kuhinji skupaj z vzgojiteljicama spekli pico. Pri Čebelicah so imeli senzorično delavnico, uživali ob lutkovni predstavi o Ježku, se razgibali na poligonu iz blazin ter pripravili sestavine za kompot in sadno kupo. Polžki so slikali s prsti, se razgibali ob gibalni urici, odšli na pohod do Izverja ter uživali ob bibarijah, izštevankah iz zbirke Enci, benci na kamenci. Mravljice

so si ogledale predstavo vzgojiteljic z naslovom Jabolko, se sprehajale po čutni poti, spoznavale Orffove instrumente ter se razgibavale ob gibalnih vajah v telovadnici. Pri Ježkih so prepevali pesmice ob spremljavi ukulel, ustvarjali s tempera barvami in igrali na ritmične inštrumente.

Ob zaključku tedna otroka se zahvaljujem vsem zaposlenim, knjižnici Miklova hiša, sodraškimi gasilcem in skupini Mladi Celovčani ter organizatorju Slovenskemu kongresu, da so v teh za vse težkih epidemioloških časih poskrbeli, da so naši otroci lahko razigrano uživali ves teden.

ZAHVALA

Učenci in profesorji Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica se iskreno zahvaljujemo Območnemu združenju veteranov vojne za Slovenijo Ribnica in gospodu predsedniku Francu Miheliču, ki vsako leto poskrbi za financiranje, organizacijo in potek celotnega obiska v Vojaškem muzeju v Pivki za učence devetih razredov naše osnovne šole.

V letošnjem letu ste učencem omogočili ogled kar dvakrat, in sicer v juniju za devetošolce, ki so zaključili osnovnošolsko izobraževanje, in v oktobru za letošnjo generacijo devetošolcev. Najlepša hvala za vaše financiranje, organizacijo in spremljanje učencev na obisku. Hvala spremljevalcem OZVVS gospodu Francu Miheliču, gospodu Janezu Henigmanu in gospodu Jožetu Arku.

Majda Kovačič Cimperman, ravnateljica
OŠ dr. Ivana Prijatelja Sodražica

*Vsak dan je nov čas za sanje.
Za male in velike želje,
za smeh in radosti,
za veselje,
vsak dan naprej pot nas pelje.*

(Tone Pavček)

Želimo, da vas vsak dan v letu 2022 spremlja zdravje, nasmeh na obrazu, radost v srcu in veselje.

Ravnateljica Majda Kovačič Cimperman s sodelavkami in sodelavci iz Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica ter enote vrtca pri šoli

Korona prekinitev – upajmo, da ne spet za 19 mesecev

M. Nosan, Društvo Univerza za tretje življenjsko obdobje Sodražica

Zaradi epidemije so morala sredi študijskega leta 2019/2020 vsa Društva UTŽO v Sloveniji prekiniti izobraževanja. Bili smo prepričani, da prekinitev ne bo trajala kaj več kot do jeseni, in se zelo motili. Moralo je miniti neverjetnih 19 mesecev, preden so bili ustvarjeni minimalni pogoji, da smo lahko v Suhorobarju ponudili članstvu in vsem zainteresiranim starejšim občankam in občanom neposredna izobraževanja za 38 vsebin in dejavnosti. Ker so za kakovostno staranje pomembne tako miselne kot telesne dejavnosti, pa tudi prehrana, smo že uveljavljenim vsebinam dodali tudi različne gibalne dejavnosti in prehransko tematiko.

Odziv je bil nad vsemi pričakovanji. Prejeli smo prek 140 prijav, velik delež od tega iz Sodražice, kjer so v oktobru začele z delom tri skupine. Očitno takšna izobraževanja in druženja starejši potrebujemo in si jih želimo. Žal se je hkrati izkazalo, da je pogoj PCT velikemu delu našega članstva prevelika ovira. Tukaj ne vidimo druge rešitve kot izobraževanje na daljavo, podobno, kot smo ga ponudili spomladi.

Letos v oktobru smo organizirali izobraževanja v 11 skupinah, vendar je epidemija z zastrašujočimi rekordi v Sloveniji ponovno začela ustavljati življenje. Začeli so obolevati tudi cepljeni in morali smo začasno prekiniti vsa izobraževanja, še preden je pet skupin sploh imelo prvo srečanje. Ostalih šest skupin pa je komajda začelo z delom, kot prikazuje tabela.

UTŽO: Realizacija ur izobraževanja – jesen 2021

PROGRAM	plan ur	št. ur	št. prijav
Izobražev. pohodništvo Clavstra	40	15	19
Osnove računalništva I.	20	6	6
Osnove računalništva II.	20	-	8
Osnove IKT	20	2	6
Uporaba pametnih GSM	40	2	12
Umovadba	30	4	8
Umetnostna zgodovina	20	2	9
Angleščina za začetnike	40	-	19
Angleščina s konverzacijo	40	-	9
Italijanščina za začetnike	40	-	10
Ohranjanje telesnih sposobnosti	30	-	6
SKUPAJ:	340	31	112

Epidemiologi napovedujejo, da se bodo razmere začele umirjati decembra, vendar je marsikdo do teh napovedi skeptičen. V Društvu UTŽO Ribnica, Sodražica, Loški Potok bomo prijavljene vsekako povabili k izobraževanju takoj, ko bo mogoče.

Žal je oktober prinesel tudi neugodno spoznanje, da je epidemija državljane neusmiljeno cepilsko razdelila v dve nasprotujoči si skupini. K temu velja posebej poudariti, da si v upravnem odboru društva glede zaščite pred covidom-19 ne jemljemo pravice presojeti, kdo ima prav in kdo ne. Zavedamo se, da gre za prepričanja, do katerih ima vsak pravico.

O prepričanijh pa ni pametno razpravljati, saj bi to verjetno poglobljalo nasprotje, porajalo zamere, povzročalo frustracije. Starejši za vse to nimamo časa, raje se posvečamo dejavnostim, ki tudi v teh časih prispevajo k ohranjanju psihofizičnih sposobnosti in podpirajo kakovostno staranje. Vabimo vas, da se vključite, kjer je le mogoče ali takoj, ko bo mogoče. Zakaj ne?

V upanju, da se bodo korona omejitve in delitve čim prej končale, bomo zainteresiranim članicam in članom omogočili spremljanje izobraževanj preko aplikacije Zoom pri vseh tistih programih, kjer bo to tehnično mogoče in vsebinsko smiselno.

PRIPRAVA NA POROD IN STARŠEVSTVO

Pridobili boste veliko koristnih informacij o:

- nosečnosti,
- porodu,
- poporodnem obdobju,
- dojenju ter
- negi novorojenčka.

Predavanja so namenjena tako prvorodkam, kot tudi staršem, ki želijo le osvežiti znanje.

Prehod v materinstvo in očetovstvo bo z novim znanjem gotovo lažji.

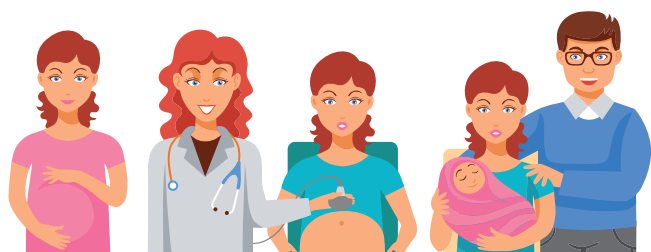
Dobimo se: **3x v zgodnji nosečnosti** (do 20. tedna) in **5x po 30. tednu nosečnosti**.

Predavanja so ob sredah ob **18. uri**.

Udobno se namestita v domačem okolju in se nam pridružita!

Vsa predavanja so **brezplačna**.

Podrobnosti PREDAVANJ: <https://www.zdribnica.si/>
Prijave: 031 342 819, maja.zagar@zdribnica.si

Prehladna obolenja – spremljevalci zime (1. DEL)

Alenka Adamič, mag. farm.

Foto: Freepik

V današnjih časih ob kašlju, kihanju, izcedku iz nosu, vročini ali slabem počutju takoj pomislimo na okužbo z virusom SARS-CoV-2. Prav je, da se najprej prepričamo, ali to drži in se tudi temu primerno obnašamo oz. izvajamo ukrepe, ki so nam že vsem dobro znani. Vendar pa posebej v zimskem času med nami krožijo tudi drugi virusi, predvsem virusi prehlada in gripe. Tokrat bi se rada bolj posvetila prehladnim obolenjem.

Prehlad je ena najpogostejših zdravstvenih težav, ki se bolj izrazito pojavlja v hladnejših jesensko-zimskih mesecih in zgodaj spomladi. Povzročitelji prehlada so različni virusi, ki naselijo sluznico zgornjih dihal. Bolezen v večini primerov v nekaj dneh izzveni sama, tako da obisk pri zdravniku ni potreben. Neprijetne simptome oziroma znake prehlada pogosto lajšamo z zdravili ter prehranskimi dopolnili, ki jih dobimo brez recepta v lekarni. Pri uporabi tovrstnih pripravkov moramo biti previdni zlasti pri kroničnih bolnikih, starostnikih, nosečnicah ter majhnih otrocih. Posebno pozornost moramo nameniti tudi morebitnim medsebojnim delovanjem med sočasno uporabljenimi zdravili.

Najpogosteje se prehladno obolenje prične s praskanjem ali bolečinami v žrelu, kateremu sledita kihanje in izcedek iz nosu. Na začetku je izcedek bister, nato postane gnojen in gostejši ter zamaši nos. Pri majhnih otrocih se lahko pojavi vročina, za odrasle pa je značilno splošno slabo počutje ter le rahlo povišana telesna temperatura. V določenih primerih se pojavi suh kašelj, ki po nekaj dneh preide v kašelj z izločkom. Simptomi prehlada običajno trajajo 7 do 10 dni.

Bistven je počitek ter pitje večjih količin toplih tekočin. Sluznica dihal tako ostane primerno vlažna in razmere za obstoj virusov so slabše. Svetuje se tudi izpiranje nosne sluznice s

fiziološko raztopino. Pri majhnih otrocih je potrebno še pogosteje čistiti nosno sluznico s kapljicami fiziološke raztopine, tako da preprečimo morebitne zaplete prehlada, kot je vnetje srednjega ušesa. Kadar so znaki prehlada hujši, jih lahko lajšamo z določenimi zdravili, ki so na voljo brez recepta v lekarni.

Bolečine v žrelu lahko omilimo z uporabo pastil za lizanje, ki zmanjšajo občutek bolečine, nekatere pastile vsebujejo tudi snovi, ki preprečujejo rast in razvoj mikroorganizmov. Zdravila za lajšanje kašlja so dveh vrst: zdravila za pomiritev suhega kašlja ter zdravila, ki pospešujejo izkašljevanje.

Pri močnem izcedku iz nosu ter zamašenem nosu so na voljo kapljice ali pršila za nos, ki zmanjšajo nabreklost nosne sluznice ter zavirajo izločanje sluzi. Tovrstne kapljice lahko redno uporabljamo največ 5 do 7 dni. Zaradi izsušitve nosne sluznice svetujemo sočasno uporabo kapljic fiziološke raztopine.

Glavobol in povišano telesno temperaturo zdravimo z zdravili, ki običajno vsebujejo paracetamol ali acetilsalicilno kislino ter še nekatere druge protivnetne učinkovine (naproksen, ibuprofen).

Pri tovrstnih zdravilih moramo biti zelo pozorni na morebitno podvajanje terapije, kajti različna zdravila z različnimi imeni lahko vsebujejo isto zdravilno učinkovino, kar pomeni tudi potenciranje neželenih učinkov.

Želim vam predvsem veliko zdravja in vsega dobrega v novem letu, če pa imate kakšne zdravstvene težave ali vprašanje, nas le obiščite!

Viri

1. Pisk N. et al. Samozdravljenje – priročnik za bolnike. Ljubljana: Slovensko farmacevtsko društvo, 2011: 14–18
2. Kerec Kos M. Medsebojno delovanje zdravil brez recepta z drugimi zdravili. FarmVestn 2011; 62: 195–202.

Uživanje vode (1. del)

Katarina Arko iz društva ZDRAV.si

V tokratnem spremljanju našega izdava upoštevanja »življenjskega kroga« se bomo dotaknili enega pomembnejših segmentov: **UŽIVANJE VODE.**

Nekateri pravijo: »Voda še za čevelj ni dobra.« Že dolgo ta rek ne velja pri mnogih, ki damo nekaj na svoje zdravje. Pri drugih pa mora priti pravi trenutek, da pridejo do tega spoznanja.

Sama se rada poslužujem reka: »Kakor zgoraj, tako spodaj.« Vemo, da tri četrtine našega planeta zavzema voda, večinski del je slane, neuporabne, in le majhen del je pitne vode. Vse lahko prenesemo tudi na telo, vemo, da je cca. 55–70 % vode tudi v telesu, odvisno od

starosti in spola. Večinski del tekočine v telesu opravlja »komunalne storitve«, le delček je tiste čiste, bistre tekočine, ki hrani celice. Vsa pa je nujno potrebna. Od vode v telesu je odvisno veliko funkcij, praktično skoraj vse, zadržuje se v vsaki telesni celici, je v medceličnini, kosteh, možganih, v vseh organih. Za njeno razporeditev so najbolj zadolžena pljuča, vranica in ledvice s pripadajočimi organi, ki skrbijo za vrsto procesov v telesu, od dovolj prožnega tkiva, kosti, krvnega tlaka, transporta hormonov, urejanja oz. prilagajanja temperature, ustreznega pretoka limfe in s tem odstranjevanja strupenih presnovkov iz telesa, razstrupljanja, tudi pomoči pri hujšanju in še bi lahko naštevala. Zato pijmo vodo, pogosto smo žejni, ne lačni. Brez vode zdržimo le nekaj dni, brez hrane pa lahko dlje.

Zato je zelo pomembno zavedanje o uživanju dovolj kvalitetne vode, ki jo še

vedno imamo na razpolago. Poudarila bi kvalitetno izvirske vode, ki je ni veliko. Potrebno se je tega zavedati in z vso skrbnostjo vzdrževati pitne vire in jih ohraniti v lasti. Tudi voda iz pipe je še vedno boljša kot iz plastenke, če jo nalijemo v vrč (karafo) in pustimo nekaj časa, da klor izhlapi, lahko jo damo na sonce in proces še pospešimo, istočasno dobimo osončeno, obogateno vodo. Lahko dodamo tudi ustrezne kristale, ki vodo oplemenitijo, obstajajo tudi filtrirne naprave. Načinov, kako izboljšati vodo, je veliko, zato najdemo tistega, ki nam najbolj ustreza. Tudi upoštevanje ustreznega mesečnega datuma glede na postavitev planetov je smotno. Voda ima takrat še toliko večjo moč. V decembru lahko to izkoristimo 22. 12. zvečer ali 23. 12. do 12. ure. Natočimo vodo v izviro. Imamo čudovito vodo pri ribniku v Smrekovcu. Natočena voda v steklenicah drži ves mesec do naslednjega termina.

Na praznični mizi

Tina in Ernest Pirnat

Praznični dnevi zahtevajo prazničen jedilnik. V naših krajih je dobro poznana novoletna kulinarčna navada, da se mora na silvestrskem krožniku znajti pujs, ki bo zagotovil, da se bo v novem letu uspešno rilo naprej. Piščanec naj ne bi bil najbolj posrečena izbira, saj se ti lahko zgodi, da boš celo leto brskal na mestu. Marsikje se je za novoletno kosilo oprijela še navada s sarmami, ki so odlična jed po noči z obilno hrano. Lepe praznike in dober tek!

Svinjska ribica v smetanovi omaki

Sestavine:

5 strokov česna
rožmarin
800 g svinjske ribice
3 dcl belega vina
sol, poper
100 ml sladke smetane

Postopek:

V ponvi segrejemo olivno olje in na njem popečemo svinjsko ribico. Nato jo položimo na krožnik in prepražimo česen in rožmarin. V ponev nato prilijemo belo vino in nazaj vrnemo ribico. Solimo, popramo in na zmernem ognju pečemo 30–60 minut. Med pečenjem meso večkrat obrnemo. Pečeno meso pustimo počivati 10 minut, nato ga narežemo na medaljone. V omako dodamo sladko smetano in na hitro pokuhamo. Vanjo vrnemo medaljone in dokuhamo še nekaj minut. K jedi se prileže lažja priloga, npr. široki rezanci, ajdova ali ješprenova kaša ipd.

Jagodna sladica v kozarcu

Sestavine:

listnato testo
puding za kremšnite z okusom vanilje
50 g sladkorja v prahu
400 ml mleka
100 g sira maskarpone
250 ml sladke smetane
jagode

Postopek:

Listnato testo razvaljamo in iz njega izrežemo poljubne oblike. Te skupaj z odrezki pečemo 8–10 minut na 200 °C. Za kremo v 400 ml mleka dodamo 50 g sladkorja v prahu ter puding za kremšnite. Kuhamo, da se puding zgosti. Puding tesno prekrijemo s folijo za živila in ga ohladimo na sobno temperaturo.

V drugi posodi stepemo 100 ml sladke smetane in ji narahlo dodamo mascarpone. Nato dodamo še vaniljev puding. Ko je krema pripravljena, na koščke narežemo jagode, nato pa se lotimo gradnje sladice. Odrezke listnatega testa stremo in jih nadevamo na dno kozarcev. Na testo nadevamo kremo, sledijo jagode in nova plast kreme. Na vrh nabrizgamo preostanek sladke smetane in okrasimo z oblikami iz listnatega testa.

Krompirjeve tortice

Sestavine:

2 velika krompirja
rezina dimljenega lososa ali postrvi
trdo kuhano jajce
francoska kislá smetana (crème fraîche)
zelenjavni namaz ali ostanek zelenjavne kremne juhe
vložena kislá zelenjava: kumare, paprika, šampinjoni
sol, poper

Postopek:

Krompir skuhamo in olupimo. Trdo kuhano jajce in kisló zelenjavo narežemo na manjše koščke. Kremo pripravimo tako, da kisló smetani dodamo sol, poper in žlico ali dve zelenjavnega namaza ali nekaj žlic ostanka zelenjavne kremne juhe. Ohlajen krompir narežemo na dva prsta debele rezine in nanj nadevamo pripravljeno kremo. Okrasimo s kisló zelenjavo, koščki jajca in manjšimi rezinami lososa ali postrvi.

Pia Vesel 2x zlata

Imamo državno prvakinja v skoku v daljino in teku na 60 m

Tamara Dizdarevič

Foto: arhiv društva

V Mariboru je 25. 9. in 26. 9. 2021 potekalo prvenstvo Slovenije za pionirje in pionirke U14 in U12. Tekmovanje je potekalo v odličnih pogojih, naši mladi športniki pa so poskrbeli za 8 odličij in postavili številne osebne rekorde.

Pia Vesel je v dveh dneh osvojila dve odličji. Dvakrat je postala državna prvakinja. Zlato odličji je osvojila v skoku v daljino in teku na 60 m. V skoku v daljino je prepričljivo slavila s skokom dolžine 4,82 m in si okrog vratu obesila prvo zlato odličje. Hitra je bila tudi v teku na 60 m in kljub temu da so ponavljali kvalifikacijski tek na 60 m, je Pia v kvalifikacijah dosegla drugi čas 8,76 s. V finalu pa je Pia še enkrat pokazala, da je trenutno najboljša v Sloveniji tudi v teku na 60 m in s časom 8,72 s postala državna prvakinja in si obesila okoli vratu drugo zlato odličje. Lina Žlindra je nastopila v skoku v daljino (4,32 m) in osvojila 9. mesto ter v skoku v višino, kjer je preskočila višino 1,26 m, kar je pomenilo končno 5. mesto.

Zelo hitro sta v hitri hoji hodila Ožbej Konc, ki je razdaljo 1000 m prehodil s časom 6:27,80 in si okoli vratu obesil srebrno medaljo, in Ana Čarman, ki je razdaljo 1000 m prehodila s časom 6:28,84 in si prav tako okoli vratu obesila srebrno medaljo. Odlično je nastop uspel tudi novinki Evi Levstek (Ribnica) v metu vortexa in že na svojem prvem tekmovanju je Eva z metom, dolgim 38,24 m, osvojila srebrno medaljo. Naslov podprakov je uspel tudi štafeti 4 X 200 m U14 fantje v postavi (Valter Macedoni, Nik Miklič, Sebastjan Fefer in Luka Potokar) s časom 1:50,71. Zelo hiter je bil ponovno Luka Potokar, ki je nastopil v teku na 200 m. Z odličnim rezultatom 25,78 s je popravil svoj osebni rekord in si okoli vratu obesil bronasto medaljo. Luka je nastopil še v teku na 1000 m in za več kot osem sekund popravil osebni rekord, ki sedaj znaša 2:57,87, in osvojil četrto mesto. V metu vortexa nas je presenetila Zoja Taškar, ki je z metom, dolgim 45,21 m, osvojila tretje mesto.

Vsem mladim športnikom čestitamo za uspešne nastope.

Novičke Sibor Inotherm

Svetovno prvenstvo ABU DABI 2021

Elvis PODLOGAR, predsednik SIBORJA

Med 2. in 10. novembrom 2021 je v Abu Dabiju potekalo Svetovno prvenstvo za kadete, mladince in člane, in sicer v ju-jitsu borbah, duo sistemu, show duo sistemu ter ne-wazi, katerega se je udeležilo 61 držav in 1400 tekmovalcev. Svetovnega prvenstva se je pod okriljem Ju-jitsu zveze Slovenije udeležilo tudi 19 slovenskih reprezentantov, ki so svoje barve zastopali odlično.

Člani Sibor Inotherm so se prvenstva udeležili z 8 člani in 2 trenerjema (Boštjan in Janko Divjak) in tekmovali tri dni prvenstva.

Prvi je nastopil Vid Belič v kategoriji mladincev borbe do 85 kg, kjer ga je čakalo 8 nasprotnikov. Vid je prvega tekmovalca iz Romunije premagal in se uvrstil v polfinale. Tam je imel borbe s predstavnikom iz Črne gore, ki je bil za Vida pretrd oreh, zato ga je čakala borba za 3. mesto. V malem finalu ga je čakal tekmovalce iz Kazahstana. Vid je nasprotnika suvereno premagal in osvojil BRON. To je bil zanj lep zaključek mladinske kategorije, saj v naslednjem letu nastopa že med člani, kjer pa ne dvomimo, da nas bo tudi razveselil z odličnimi rezultati.

Naslednji dan so na tatami stopili trije duo pari, in sicer Anže Golež in Enej Žagar v duo U18 moški pari, Sara Divjak in Neža Levstik U18 ženski pari ter Nejc Podlogar in Jaka Divjak duo U21 moški pari.

Enej in Anže sta imela štiri borbe, vendar sta vse izgubila. Nastopala sta zelo dobro, ampak je bilo po 2. mestu na evropskem prvenstvu tu preveč treme, odločale pa so malenkosti. Za naša dva člana je še svetla prihodnost, zato je 5. mesto na svetu še vedno dober rezultat, ki pa je bil bolj izjema kot pravilo. Le tako naprej fanta, s treningi bodo prišli zopet dobri rezultati. Istočasno sta se v svoji kategoriji borili tudi Sara in Neža, ki sta se v prvem boju pomerili s parom iz Kazahstana in ju prepričljivo premagali. Zmaga je pomenila že borbe za medaljo in res jima je uspelo, osvojili sta BRONASTO medaljo in vse presenetili. Za puncu je medalja velika vzpodbuda za naprej, za klub pa pomeni, da smo dobili še en odličen duo par, ki lahko posega po najvišjih mestih. Čestitke puncu in le še tako naprej!

V popoldanskih bojih sta pršila na vrsto tudi mladince med moškimi pari, Nejc in Jaka. Njuna predstava je bila najboljša do sedaj, vendar za sodnike to ni bilo dovolj, da bi posegla po najvišjih mestih. Izkupiček treh porazov in ene zmage je bil dovolj za končno nevhvaležno 4. mesto. Ne dvomimo, da se bo z vztrajnostjo, trdimi treningi ter tudi nekaj športne sreče pri sodnikih kmalu pokazal vrhunski rezultat. Tudi njima čestitke.

Tretji dan tekmovanja pa sta bila na vrsti samo še kadeta med mešanimi pari, Nika Kotar in Jaka Divjak. Njune predstave so bila enako dobre kot na evropskem prvenstvu, ko sta bila bronasta. Vendar še pod vtisom sodniških kriterijev prejšnjega dne nista mogla poseči po višjem kot končnem 5. mestu na svetu. Tudi za njiju velja, da bo vrhunski rezultat zopet kmalu prišel. Iskrene čestitke za uspeh in le še tako naprej.

S tem prvenstvom so se tekmovanja za člane Siborja na najvišji ravni v letošnjem letu zaključila. S treh prvenstev smo prinesli 5 medalj (zlato, srebrno in 3 bronaste medalje), kar je su-

per, vendar smo prepričani, da bodo naši člani naslednje leto še boljši, saj je bilo leto 2021 prelomno v menjavi generacij, nova para nista imela možnosti trenirati dalj časa in seveda epidemija je prinesla manj treningov in več nepredvidljivosti.

Izjemni rezultati pomenijo za nekatere člane napredovanje v višji pas pri ju-jitsu, kategorizacije pri OKS ter večjo prepoznavnost Siburja in ju-jista.

Še enkrat se zahvaljujemo sponzorjem prvenstva Ino-therm, Budoshop, Eldamedo, Plinovodi, Zavarovalnica Sava, Melamin, Gajba, Rotis, Maboles, Kovan, občinam Kočevje, Ribnica, Sodražica in Loški Potok ter Intersocks-Crocs, ki so pomagali pri udeležbi na tem in vseh ostalih tekmovanjih.

Državno prvenstvo KOČEVJE 2021

ŠK Sibur je 28. 11. 2021 v Športnem domu Gaj v Kočevju organiziral državno prvenstvo v prikazu tehnik, ki se ga je udeležilo 120 tekmovalcev iz 6 klubov.

Člani Siburja so osvojili 7 naslovov državnih prvakov, 9 državnih podprvakov in 8 bronastih medalj, skupaj 24 medalj. Prav tako je potekal tudi turnir v ju jitsu borbah, kjer se je 30 tekmovalcev iz 5 klubov borilo za medalje. Člani Siburja so osvojili 5 zlatih, 3 srebrne in 1 bronasto medaljo, skupaj 9 medalj. Barve SIBORJA je na turnirju zastopalo skoraj 60 tekmovalcev, ki so v prikazu tehnik dosegli odlične uvrstitve. Navajamo tekmovalce iz Sodražice:

- JAN DIVJAK – 1. MESTO
- TIA KNAVS – 1. MESTO
- JAN ŠKULJ – 2. MESTO
- GAL MODIC – 3. MESTO
- EVA ŠKULJ – 3. MESTO
- LAURA ZAJC – 1. MESTO

Uvrstitve naših članov iz Sodražice v turnirju v ju-jitsu borbah pa so bile naslednje:

- LAURA ZAJC – 2. MESTO
- TOMAŽ JALOVEC – 1. MESTO
- JAN DIVJAK – 1. MESTO

Gasilski rally 2021

Jože Andolšek, predsednik GZ Ribnica

Foto: GZ Ribnica

Gasilska zveza Ribnica je v soboto, 23. 10. 2021, organizirala tekmovanje Gasilski rally 2021, ki se je izvedlo na območju občine Ribnica v sklopu meseca požarne varnosti.

Kaj sploh je gasilski rally? To je tekmovanje v gasilskih spretnostih na točkah, ki jih je treba najti po navodilih, ki jih ekipa prejme na startu, na terenu z vožnjo v gasilskih vozilih. Tokrat je bila dolžina proge 37 km in je potekala po južnem delu GZ Ribnica.

Začetek je bil v bližini ribiškega doma v Prigorici, kjer je komisija A preverila sestavo ekip in na vsakih 15 minut spustila po eno ekipo na progo.

Na 1. kontrolni točki je potekalo vezanje vozlov. Na razdalji 5 m od startne črte je bilo postavljeno stojalo za vezanje vozlov, kjer so tekmovalci po žrebu naredili ustrezen izžrebani voz. Start je bil sočasen. Vaja se je končala, ko je zadnji tekmovalac po opravljenem delu prečkal startno črto. Vozli za izdelavo so bili enojna reševalna zanka, navezava sekirice, navezava ročnika in tkalski voz. Start je bil sočasen.

Na 2. kontrolni točki je vsak tekmovalac pisal svoj test z vprašanji z gasilsko tematiko. Izkazalo se je, da so vprašanja vsem ekipam delala kar precej težav.

Na 3. kontrolni točki je bila vaja z oskrbo poškodovanca. Na razdalji 4 m od startne črte so dobili ponesrečenca, ki so ga kot ekipa morali ustrezno oskrbeti glede na navodilo, ki so ga izžrebali. Start je bil sočasen. Poleg poškodovanca je bil nameščen material za posredovanje, ki je bil namenjen za uporabo. Ko so oskrbeli poškodovanca, so se vrnili nazaj preko startne črte, kar je bil zaključek vaje.

Na 4. kontrolni točki so tekmovalci izvedli prilagojeno vajo s hidrantom za 4 osebe, podobno kot jo na tekmovanjih izvajajo veteranske ekipe.

Na 5. kontrolni točki je bila ključnega pomena vzdržljivost. Na dolžini 25 m je prvi tekmovalac izvedel slalom med stožci in nato simulacijo »nasilnega vstopa v objekt«. Po opravljeni nalogi se je tekmovalac vrnil po isti poti ter predal štafeto gasilcu št. 2. Ta je zopet v slalomu prenesel dve B cevi ter jih odložil v zaboj. Nato se je vrnil po isti poti nazaj ter predal štafeto gasilcu 3 in 4. Gasilca sta nato pretekla slalom do poškodovanca (lutke) ter ga prinesla nazaj. Vsi gasilci so imeli na hrbtu izolirne dihalne aparate (IDA) brez maske.

Pot jih je nato vodila mimo evidenčne točke do cilja, ki je bil na mestu začetka, kjer se je zabeležil še čas vožnje. Ta čas ni imel vpliva na končni rezultat, edino če bi katera od ekip precej odstopala, kar pa se ni zgodilo pri nobeni. Tako so se ekipe razvrstile po točkovanju glede na to, kako so bile hitre in kako so pravilno izvajale gasilske veščine, ker so drugače dobile kazenske točke.

Tekmovanja se je udeležilo 16 ekip iz 11 društev. 12 ekip je bilo v moški in mešani konkurenci ter 4 v ženski.

Vse ekipe na prvih treh mestih so prejele pokale, ostale pa priznanje za sodelovanje. Čestitke vsem ekipam na zmagovalnem odru, vsem ostalim pa želimo več znanja in sreče prihodnje leto.

Novi sodniki GZ

Anita Andolšek

Vsak, ki se je kdaj udeležil gasilskega tekmovanja, se je na tak ali drugačen način srečal z gasilskim sodnikom. GZ Ribnica že dolgo pesti njihovo pomanjkanje, saj je bila organizacija vsakega tekmovanja poseben zalogaj ravno zaradi premajhnega števila potrjenih sodnikov, posledično pa tudi slabše kvalitete sojenja.

Zato je vodstvo GZ Ribnica naredilo vse, kar je v njegovi moči, da bi se stanje popravilo. Prvi korak je bila že organizacija tečaja za nižjega gasilskega častnika, saj je ta čin pogoj za opravljanje izpita za sodnika gasilsko-športnih tekmovalnih disciplin (GŠTD). Sledila je organizacija tečaja. Prijavilo se je 13 tečajnikov iz GZ Ribnica, 4 iz GZ Loški Potok, 4 iz GZ Ivančne Gorice, 1 iz GZ Grosuplje, 3 iz GZ Dobrepolje in 1 iz GZ Velike Lašče. Nekaj jih je odnehalo že na začetku, ostalih 21 pa je sredi septembra v prostorih PGD Sušje začelo obiskovati predavanja in praktične vaje. Tečaj so vodili vrhunski strokovnjaki in priznani sodniki iz GZS. Namen tečaja je do potankosti spoznati vse discipline, opisane v znameniti rdeči knjižici pravil gasilsko-športnih tekmovalnih disciplin. Tako smo obravnavali vaje za pionirje, mladince, članice in člane A in B, starejše gasilke in gasilce. Najbolj podrobno smo spoznali člansko vajo z motorno brizgalno, saj smo kar pet sobot in nedelj po pet ur posvetili njeni brezhibni izvedbi. Preizkusili smo se tudi v delu sodnikov in ugotovili, da je to izredno odgovorna, naporna in včasih precej nevhvaležna služba, za katero potrebuješ ogromno znanja, potrpežljivosti in ostro oko.

Tečajniki smo resno pristopili k tečaju. Veliko časa smo posvetili učenju, saj si je bilo treba zapomniti veliko dejstev in podatkov. V pomoč sta nam bila tudi domača sodnika, Peter Lovšin in Jože Andolšek, saj sta nas tudi izven uradnih terminov potrpežljivo pripravljala na zaključni izpit.

Pravico do zaključnega preverjanja je dobilo 21 tečajnikov. Izpit je sestavljen iz dveh delov. Po uspešno opravljenem praktičnem delu, ko tečajnik izžreba eno izmed 9 funkcij v vaji z motorno brizgalno in jo brezhibno izvede pod budnim očesom strokovne komisije, sledi teoretični test. Sestavljen je iz 140 vprašanj. Pravilno treba odgovoriti na 90 % vprašanj, kar je precejšen zalogaj. V prvem terminu je bilo uspešnih 15 tečajnikov, v popravnem roku pa je izpit opravilo še 5 tečajnikov. Samo enemu tečajniku ni uspelo, vsekakor pa smo bili pohvaljeni s strani predavateljev GZS, saj je povprečna uspešnost na tem tečaju v slovenskem merilu

okrog 50 %. Ribniška zveza je bila kar 100 % po uspehu in tako smo z 12 novimi sodniki GŠTD podvojili njihovo število v ribniški gasilski zvezi.

Zahvala velja GZS, ki je priskrbela izredno kvalitetne predavatelje in inštruktorje, GZ Ribnica za organizacijo tečaja in malico med praktičnimi vajami, PGD Sušje za prostor in opremo, PGD Vinice–Zapotok za opremo, sodnikoma Petru Lovšinu in Jožetu Andolšku za vso pomoč in spodbudo ter vsem tečajnikom za vztrajnost, medsebojno pomoč in podporo ter povezanost med samim tečajem.

Priprava na kurilno sezono

Metod Pucelj za PGD Sodražica

Foto: Arhiv PGD

Pred nami so vse hladnejši dnevi in noči. Vse več časa preživimo v notranjih prostorih, zato je zelo pomembno, kako dobro smo se pripravili na kurilno sezono. Dobro je, da pred začetkom kurjenja poskrbimo za vzdrževanje kurilnih naprav in redno čiščenje dimnikov. Dopustimo, da nam dimnikarska podjetja naše dimnike redno preverjajo, saj je to ne le njihova dolžnost, ampak tudi pravica.

Pomislimo, ali smo poskrbeli za primerno suha drva oziroma zadostne količine drugih goriv, ki jih uporabljamo za kurjenje. Drva kakovostno gorijo le, če ima kurilna naprava na voljo dovolj zraka in je v kurišču dovolj visoka temperatura. Če zmanjšamo dovod zraka, se nam bo temperatura v kurišču zmanjšala in posledično ne bo pravilnega izgorevanja. Zaradi tega se nam bo v peči nabiralo več pepela, v dimniku pa se bodo nabirale saje in obloge, ki bodo počasi zapirale odvajanje dima na prosto. V določenem trenutku se te obloge zaradi prisilnega izhajanja dima segrejejo do take temperature, da zagorijo in zaprejo izhod dima na prosto. Tako pride do dimniškega požara. Dimnik se začne pregrevati in zaradi visoke temperature lahko pride do samovžiga predmetov, ki so ob dimniku, tako pa do požara, ki se lahko zelo hitro razširi na ostrešje. V primeru, da zagori v dimniku, moramo čim prej zapreti dovod zraka v kurilno napravo, spremljati segrevanje čistilnih vrat in odstraniti morebitne gorljive predmete, ki so ob njem. Po možnosti v peči čim prej izpraznimo kurišče, tudi žerjavico, da preprečimo nadaljnje gorenje in segrevanje dimnika. Ob njem spremljamo temperaturo in ga po možnosti z vlažnimi krpami ohlajamo.

Če pride do požara, takoj pokličemo na številko 112 in poveemo, kdo kliče, kje gori, kaj gori in ali potrebujemo zdravniško pomoč. Nikoli ne kličemo gasilcev osebno, saj s tem izgublamo čas in vzbujamo vznemirjenje ter paniko. Noben gasilec nima doma primerne gasilske opreme in zaščitne obleke, ki ga ščiti pri posredovanju ob požaru. S klicem na 112 bodo gasilci v najkrajšem možnem času prišli na kraj požara in strokovno pristopili k gašenju.

Naj vas nasveti in navodila opomnijo, da premislite, kako je z vašimi kurilnimi napravami in za kaj morate še poskrbeti, da v mrzlih dneh na vaših strehah ne bo »rdečih petelinov«.

Društvo mažoret Sodražica

Nina Štupica

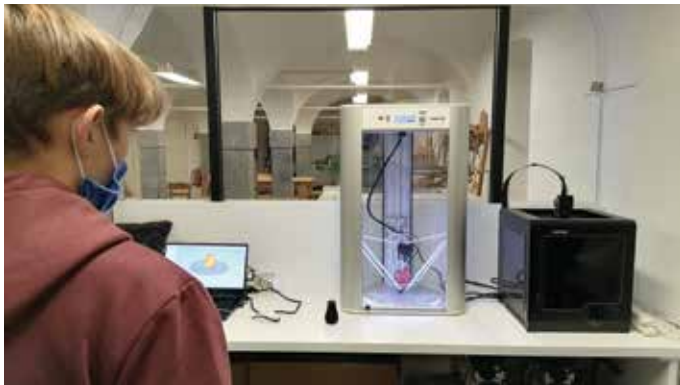
Društvo mažoret Sodražica je od septembra 2021 zelo aktivno. Letos je vpisanih 25 članic, ki so razdeljene v kar 3 skupine: CICI vrtalke skupaj z začetnicami, MLADINKE, ki se bodo letos udeležile skupinskega tekmovanja NBTA, in najstarejše mažorete, ki delujejo v društvu že vrsto let.

Za letošnje šolsko leto imamo veliko načrtov, tako da smo hitro zavihali rokave in pričeli s sestavljanjem koreografij. Imeli smo tudi že delavnico rekvizitov in se udeležili seminarja Mažoretnih abeced na Rakeku.

Rokodelski Digi Lab

Katja Žagar, vodja projekta

V Rokodelskem centru Ribnica smo v mesecu juniju začeli z izvajanjem dvoletnega EU projekta z naslovom Rokodelski Digi Lab.

Rokodelstvo še vedno predstavlja bistveno identiteto našega območja. Kljub naravnim, kulturnim ter infrastrukturnim danostim pa razvoj tega podeželskega območja ne poteka brez težav. Še posebej je to razvidno na področju gospodarstva, tako na področju tradicionalnih dejavnosti – rokodelstva, ki kljub različnim naporom stagnira, kakor tudi na drugih gospodarskih področjih, kjer pa primanjkuje kadrov s tehničnimi znanji. Ob tem izobraženi mladi zapuščajo podeželje. Zato smo projektni partnerji, ki zastopamo različne sektorje – javni, gospodarski in nevladni, pripravili projekt, ki daje odgovore na zgoraj navedene izzive. Temu okolju želimo ponuditi več, zato se je razvila ideja, da se v Ribnici vzpostavi kreativni prostor za mlade, starejše ter aktivne in potencialne podjetnike, ki bi se še nadgra-

dili s spodbujanjem pridobivanja znanja na področju digitalnih veščin in jih usmerjali v rabo novih tehnologij.

S projektom želimo tudi nadgraditi ribniško lončarstvo, da bi se obstoječa znanja o lončarstvu dvignila na višjo raven. V ta namen nameravamo v sodelovanju z oblikovalcem preko analize dosedanjih izdelkov na novo preoblikovati vsaj 6 tradicionalnih izdelkov. V ta proces bomo vključili 2 ribniška lončarja, ki ju bomo poskusili z novimi pristopi navdušiti za nadaljnji razvoj pri lastni produkciji. Vanj bo vključen tudi na novo priučen lončar, ki je svoja znanja pridobil v lončarski šoli, ki jo izvajamo v Rokodelskem centru Ribnica. Hkrati pa bomo izvajali tudi analizo lokalne glin, jo testirali in poskušali pridobiti lokalno glino, ki bo uporabna za 3D tisk.

Z vzpostavitvijo kreativnega prostora z različno, predvsem pa usmerjeno uporabo novih tehnologij stremimo h kvalitetnemu preživljanju prostega časa otrok in mladine, hkrati pa nameravamo z usposabljanjem za uporabo novih tehnologij in razvijanjem digitalnih kompetenc to ciljno skupino tudi usmerjati in navduševati za tehnične poklice. Delno bo projekt usmerjen tudi k spodbujanju žensk k uporabi digitalnih tehnologij, saj vemo da trenutno tukaj primanjkuje tudi kadrov, ženske pa se skoraj ne odločajo za to področje formalnega izobraževanja. Področje digitalizacije pa vpliva tudi na starejše, ki se tem tehnologijam ne morejo v celoti izogniti. Zato se bo tudi tej skupini to tematiko poskušalo čim bolj približati, predvsem preko povabila in sodelovanja z mlajšimi udeleženci ter aktiviranja mlajših upokoencev, ki si želijo aktivno preživljati starost in dodatno prispevati k razvoju družbe.

Vizija je, da se v letu 2021 prične s pripravo prostorov, nakupom opreme in materiala, sistematično nadaljuje z usposabljanji mentorjev, v letu 2022 pa s sistematičnim izvajanjem delavnic in usposabljanjem na področju razvijanja digitalnih kompetenc, analizo lokalnega materiala (gline) in pripravo prvih prototipov lončarskih izdelkov.

Trenutno je vzpostavljen tehnični del kreativnega prostora, kjer smo rokodelsko delavnico dopolnili z novimi tehnologijami: 3D tiskalniki za plastiko, 3D tiskalniki za glino in laserskim rezalnikom. Začeli smo tudi s tečajem 3D modeliranja, v začetku naslednjega leta pa bodo sledila še usposabljanja za vse nove tehnologije. Vabljeni, da se nam pridružite v našem kreativnem prostoru!

Projekt je sofinanciran s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

DNEVI CEPLJENJA

19. 12. - 23. 12. 2021

Stopimo skupaj!

Varno in zdravo v novo leto.

Čezmejni Festival božičnega kruha

Štefka Joras

Ves december in šest dni v januarju poteka čezmejni FESTIVAL BOŽIČNEGA KRUHA, letos že četrty. Vanj so vključeni nosilci izročila peke božičnega kruha ali poprtnika iz Slovenije in Hrvaške. Slovenski nosilci so združeni v 14 skupin, pretežno z Dolenjske in Notranjske, ki si pod okriljem Zavoda Parnas prizadevajo ohranjati to dediščino in jo tudi prenašati na mlajše rodove. Od leta 2013 je priprava poprtnika zavarovana kot nesnovna kulturna dediščina Slovenije. Osrednji cilj pa je, da bi država Slovenija pripravo poprtni-

kov razglasila za nesovno dediščino državnega pomena in skupaj z drugimi državami sodelovala pri njenem zavarovanju pri UNESCO.

Skupina za poprtnik TD Sodražica tudi letos s svojim programom sodeluje na festivalu. Aktivnosti potekajo v manjšem obsegu zaradi znanih okoliščin in upoštevajoč vsa priporočila NIJZ. V oktobru je Zavod Parnas posnel kratek filmček, njegov ogled je možen na strani Zavoda, o peki ptičkov, ki so poleg golobičk spremljevalno pecivo božičnega kruha in so namenjeni otrokom. Pod mentorstvom naših članic poteka peka tega peciva na 4 delavnicah s starejšimi skupinami otrok iz vrtca v prostorih gasilskega doma. Prav tam poteka tudi delavnica priprave poprtnika, ki zahteva bolj spretno roko, zato je namenjena učencem devetega razreda osnovne šole. Pripravljamo tudi razstavo poprtnikov v Krekovem domu, ki bo na ogled ob obisku knjižnice in skozi panoramsko okno od 24. decembra do 6. januarja.

Pred nami so praznični dnevi. Smo v pričakovanju luči, rojstva in novega leta,

že drugo leto zaznamovanega s previdnostnimi ukrepi, da bi ohranili zdravje. Prav zdravja vam želimo obilo in ne pozabite prispevati s svojimi dobrimi dejanji k sožitju in nesebično deliti ljubezen v krogu družine in prijateljev.

SODELUJTE NA RAZSTAVI POPRTNIKOV

Vse, ki želijo s svojimi izdelki obogatiti našo razstavo, vabimo, da nam jih zaupajo. Še posebno vabimo naše redne sodelavke, brez katerih prejšnjih razstav ne bi bilo.

Izdelke bomo zbirali v četrtek, **23. decembra**, in sicer:

- dopoldne od **9.30–11.00**
- popoldne od **16.30–18.00**.

Ne premišljajte predolgo. Moka, kvas in dobra volja, pa se vidimo.

**VABLJENI NA
OGLED RAZSTAVE POPRTNIKOV
OD 24. DECEMBRA DO 6. JANUARJA
V KREKOVEM DOMU**

Letni koncert vokalne skupine Koral

R. M.

Foto: Marko Burger

Vokalna skupina Koral je bila ustanovljena leta 2014 in deluje v okviru Društva prijateljev glasbe Sodražica. Zasedba šteje 13 članov, ki ne prihajajo le iz Sodražice, temveč tudi še iz Ribnice, Kočevja in okolice Grosuplja. Svoje poslanstvo vidijo v izvajanju zborovske glasbe v cerkvi in na raznih prireditvah, zato so oblikovali bogat repertoar, tudi z lastnimi priredbami in avtorskim delom, za kar sta zaslužna Ervin Smisl in Brane Košir.

V soboto, 30. oktobra, je vokalna skupina Koral v počastitev praznika Občine Sodražica in ob 30-letnici samostojnosti

Slovenije organizirala letni koncert z naslovom S pesmijo po Sloveniji. Uvodoma so člani na humoren način predstavili, kako je prišlo do ideje za termin in tematiko koncerta, v nadaljevanju pa so se v novih koncertnih oblačilih predstavili z dvanajstimi pesmimi iz različnih slovenskih pokrajin – večinoma a cappella, delno ob spremljavi Valerije Žabkar na orgelskem pozitivu. Program je v dveh delih s skupno petimi pesmimi lepo dopolnil KUD Pihalni orkester Ribnica. Za salve smeha v dvorani sta z dramskim vložkom med koncertom poskrbela člana

Mladinskega kluba Sodražica Blaž Krajnc in Gašper Mihelič. Solistični vložek v avtorski skladbi Dolina sodraška je na trobenti odigral Gregor Bracar. Koncert je bil sklenjen z Avsenikovo pesmijo Slovenija, od kod lepote tvoje v skupni izvedbi vseh nastopajočih. Program je povezovala Nina Pirc Vovčko.

Vokalna skupina Koral se zahvaljuje Občini Sodražica za večstransko podporo, Osnovni šoli Sodražica, vsem sodelujočim na koncertu in ostalim, ki so umetniško ali kako drugače prispevali k njegovi izvedbi.

OZVVS Ribnica na Primorskem

Milena Klun

Foto: Anton Centa

V soboto, 6. 11. 2021, smo se veterani OZVVS Ribnica odpravili na strokovno ekskurzijo na Primorsko. Ker je bilo že lansko in celo letošnje leto zaznamovano s koronavirusom, sta nam odpadli kar dve strokovni ekskurziji, toda želja po druženju je bila zato še močnejša in končno nam je uspelo ob upoštevanju vseh protikoronskih ukrepov, predvsem pa v skrbi za zdravje in varnost vseh nas.

Avtobus je v jutranjih urah začel pobirati veterane in veteranke iz Loškega Potoka, Ribnice in Sodražice, saj naše združenje vključuje člane iz vse teh treh omenjenih občin.

Prvi postanek smo imeli v Vipavi. Po jutranjem okrepčilu s sendvičem in napitki smo si ogledali izvir reke Vipave, ki je nekaj posebnega, saj je v Evropi edina reka z deltastim izviro. Izviri so zavarovani kot naravni spomenik. Zaradi številnih izvirov, ki jih ima mesto, so prebivalci na tem območju zgradili kar 25 mostov. Ravno zaradi mnogih mostov pravijo Vipavi tudi »Slovenske Benetke«. Le nekaj metrov stran od Glavnega trga za Lanthierijevim gradom se nahajata dva osrednja izvira reke Vipave: Podfarovž in Podskala.

Po postanku v Vipavi smo pot nadaljevali proti Gorici oz. v Park miru na Sabotinu. Med vožnjo se nam je pogled ustavil na Solkanskem mostu. Most, kjer poteka železnica, je največji kamniti most oz. viadukt na svetu in ko ga gledamo iz novejšega mostu, je res videti veličastno. Poleg njega pa je občudovanja vredna še turkizno zelena reka Soča.

Pot proti Sabotinu je bila za šoferja kar izziv, saj je precej ozka in je srečevanje velikokrat oteženo, vendar smo srečno prispeli do parkirišča. Tam smo zapustili avtobus in se podali do kočje, kjer nas je prijazno sprejel turistični vodnik, ki nam je podal ogromno informacij.

Sabotin je bil v času 1. svetovne vojne področje, kjer so potekale težke bitke in nam še predobro znana soška fronta. V 6. soški bitki, avgusta 1916, je italijanska vojska zavezala Sabotin, kar je omogočilo zasedbo Gorice. Hrib je prepreden s sistemi jarkov in kavern, ki sta jih avstro-ogrsko in italijanska vojska zgradili pri utrjevanju svojih položajev. Prav zaradi njegove zgodovine je Sabotin sedaj znan kot glasnik k sožitju med narodi. S sprehodom skozi jarke in rove ter obiskom kaverne je še vedno mogoče zaznati grozljive in krvave prizore, ki so se tu dogajali v času soških bitk. Park miru na Sabotinu nam je dal zavedanje in spoznanje, da se kaj takšnega res nikoli več ne sme ponoviti!

Sabotin je zaradi svoje lege tudi odlična razgledna točka in zelo primeren tudi za kolesarjenje. Dva naša kolesarja sta si že zadal cilj za drugo leto, da prikolesarita nanj.

Čudovit razgled in pogled s Sabotina seže na Sveto Goro, Škabrijel, Vipavsko dolino, Kras, Furlansko nižino, Goriška Brda in Julijske Alpe.

Vodnik nas kar ni hotel spustiti, saj je imel še toliko za povedati, pa tudi naši veterani ga kar niso nehali spraševati. Toda neusmiljena burja nas je pognala v dolino. V avtobusu smo se malo pogreli in z enurno zamudo prispeli na Kostanjevico pri Novi Gorici.

Tam nas je že pričakala turistična vodnica, ki nam je strokovno predstavila frančiškanski samostan, ki je eden izmed 13 frančiškanskih samostanov v Sloveniji. Samostan je najbolj znan po Bourbonški grobnici, ki se nahaja v cerkveni kripti in v kateri so pokopani člani francoske kraljevske rodbine Bourbonov, med njimi Karel X., zadnji francoski kralj te dinastije (sicer pa predzadnji kralj nasploh). Bourbonško grobnico smo si vsi z zanimanjem ogledali.

Samostanska cerkev Marijinega oznanjenja sicer služi tudi kot župnijska cerkev Župnije Nova Gorica–Kapela. V samostanu se nahaja tudi knjižnica, ki se imenuje po slovenskem jezikoslovcu in patru tamkajšnjega samostana, našemu sorojaku iz Hrovače pri Ribnici, Stanislavu Škrabcu. V njej hranijo prek 10.000 knjig. Zaradi pomanjkanja časa pa si knjižnice in samostanskega vrta nismo uspeli ogledati.

Našo strokovno ekskurzijo smo zaključili na turistični kmetiji v Brjih, kjer sta nas že čakala prijazna gostitelja. Nazdravili smo z domačim konjakom, potem pa se pridno posedli k mizam, saj so bili naši želodčki že kar glasni in smo komaj čakali na večerjo in kozarček rujnega. Po večerji smo še malo poklepetali. Preden pa smo odšli proti domu, smo doživeli še eno prijetno presečenje. V isto turistično kmetijo so prišli tudi veteranke in veterani Iz OZVVS Idrija in Cerkno. Z veseljem smo se pozdravili in malo podružili.

Verjetno bi to druženje še kar malo podaljšali, toda tokrat je bil naš šef šofer avtobusa, ki nam je pokazal pot proti domu in nas brez dodatnih postankov srečno pripeljal domov.

1. november – dan spomina na mrtve

Ana Modic, KO ZZB za vrednote NOB
Foto: Pavlina Pihler

Tudi letos smo se v naši organizaciji na dan spomina na mrtve na sodraškem pokopališču poklonili padlim borcem in žrtvam 2. svetovne vojne in padlim v boju za slovensko samostojnost.

Komemoracija je potekala ob spomeniku padlim borcem v 2. svetovni vojni. Udeležba ljudi je bila tolikšna kot prejšnja leta, opazili smo tudi nove, mlajše obraze. V izvajanju programa komemoracije so sodelovali: kvartet Gallus, učenke Osnovne šole dr. Ivana Prijatelja Sodražica s tremi recitacijami in članici naše organizacije z dvema recitacijama in govorom. Bralka govora je poudarila močno ljubezen borcev do svoje dežele, svojega jezika in naroda. V nagovoru piše: »Ne poznamo junakov, ki počivajo v tem grobu, ne vemo, kakšni so bili, o

čem so razmišljali, koga so ljubili. Zagotovo pa vemo, da so ljubili svojo svobodo, svojo deželo, svoj narod in svoj jezik in da so sovražili okupatorja, ki jim je hotel vzeti ne le svobodo in domovino, hotel jim je vzeti tudi naš, slovenski jezik. In so šli v boj, da bi ohranili svoj jezik in svoj narod. Prevzeli so odgovornost za svoje ljudi.«

Pokrovitelj spominske slovesnosti je bila kot že vsa leta doslej Občina Sodražica, za kar se ji naša organizacija iskreno zahvaljuje. Grobove in spominska obeležja za letos prvič očistilo komunalno podjetje

Komunala Ribnica, do sedaj smo jih čistili člani sami. Že nekaj dni pred 1. novembrom so članice in član okrasili grobove in spominska obeležja s cvetjem in prižgali sveče v spomin.

Ob vseh spomenikih in grobovih padlih po naših gozdovih, na samotnih jasah in pokopališčih se človek samo sprašuje: ZAKAJ? ČEMU? Življenje je vendar eno samo in človek naj bi ga preživel v miru in sodelovanju s sočlovekom in ne v sovraštvu do drugega.

Kako je nastajala Lovska družina Sodražica

Franc Lušin

Foto: osebni arhiv

Preden začnem opisovati Lovsko družino Sodražica, se bom dotaknil nastajanja Lovskega društva Slovenije. S ponosom zapišem ime in priimek našega velikega moža in lovca od glave do pet: to je bil dr. Ivan Lovrenčič, velik sodraški mož.

Dr. Ivan Lovrenčič se je že pred letom 1905 venomer boril proti nemškim velikašem, veleposestnikom, tovarnarjem in bankirjem. Z borbenostjo in znanjem, seveda tudi s podporniki in somišljeniki, mu je 27. februarja 1907 uspelo ustanoviti prvi Slovenski lovski klub.

16. oktobra 1907 je organiziral prvi občni zbor. Že leta 1909 je bila javnosti predstavljena prva lovska razstava rogovja. Po razstavi se je Slovenski lovski klub preimenoval v Slovensko lovsko društvo. In že leta 1910 je izšla prva številka revije Slovenski lovec.

Dr. Lovrenčič je bil leta 1910 izbran za predsednika Slovenskega lovskega društva. To funkcijo je opravljal do leta 1936.

Ko so se razmere v naših krajih ustalile, je bil uveden zakupni sistem lovišč in s tem oddajanje lovne pravice. Zakup in lovne pravice pa so spet prešle v roke premožnemu sloju tujih bogatašev, trgovcev, bankirjev in veleposestnikov. Naš mali človek je bil tudi v tistem času odrinjen od lovne pravice.

Takrat so se začeli združevati lastniki malih kmetij in gozdov. Na dražbah za prevzem lovišč so dokaj uspešno nastopali. Take lovske družbe oz. klubi so nastajali tudi v naši dolini, tudi v Ribnici in v Sodražici. V Sodraški dolini je v tistem času zrasla vrsta dobrih lovcev in kinologov, med katere sodita kot najpomembnejša naša pokojna člana Adolf Ivanc in dr. Janko Lavrič.

V času pred zadnjo vojno je v sodraškem lovišču lovilo pod vodstvom Adolfa Ivanca in dr. Ivana Lovrenčiča, ki sta bila zakupnika lovišč, kakih 15 lovcev. Fašistični napad 1941 je takoj zarezal grenke rane v naše lovske vrste, saj se iz aprilske vojne ni vrnil Ciril Vesel. Fašističnemu nasilju se je z orožjem uprlo deset sodraških lovcev, ki so stopili v partizanske vrste. To so bili Franc Mihelič, Jože Levstek, Jože Lavrič, France Pajnič, Jože Vesel, France Vesel, Adolf Ivanc, dr. Janko Lavrič, dr. Lado Lovrenčič in Boris Lovrenčič (dva od teh sta bila težko ranjena). Lovec in oskrbnik doma na Travnji gori Alojz Vesel je bil prvi interniranec iz naše doline. Lahko rečemo, da je bila udeležba v NOB zelo velika.

Na jesen leta 1945 so se borci lovci vrnili na svoje domove. Že leta 1945 so se sodraški lovci združili v LD (lovska družina). Po uveljavitvi nove oblike lovske organizacije leta 1946 je bila ustanovljena Lovska družina Sodražica. Čakalo se je samo še na formalnopravno potrditev. Na prvem, ustanovnem sestanku 7. julija 1946 v Sodražici pri Drobniču so se zbrali bodoči člani LD: France Pajnič, Jože Vesel, France Vesel, Adolf Ivanc, Alojz Arko, Karel Henigman, dr. Janko Lavrič, Alojz Lušin, dr. Lado Lovrenčič, France Prijatelj in dr. Ivan Lovrenčič. Sprejeli so pravila in izvolili prvi odbor: dr. Janko Lavrič je bil starešina, Adolf Ivanc gospodar, dr. Lado Lovrenčič tajnik. Tako je bila formalno ustanovljena LD Sodražica.

V naslednjih mesecih so bili vpisani še naslednji člani: Boris Lovrenčič, Janez Vesel, Jože Pintar, Anton Škulj, Sašo Kovač, Franc Kalčič, Oton Bergman, Jože Oblak, Stanko Rozman in dr. Mirko Kambič.

Ustanovljeno LD je potrdil Okrajni izvršni odbor Kočevje in ji dal v upravljanje sodraško lovišče. Po nekaj letih je LD iz opisanih skromnih začetkov prerastla v trdno, dobro organizirano in uspešno lovsko organizacijo, ki je zadovoljevala tako potrebe po lovskem uživanju članov LD kakor tudi zahteve širše družbene skupnosti kot upravljavke lovišča.

LD se je v vseh preteklih letih obstoja trudila, da bi se s svojim delom in zgle-dom približala ciljem sodobnega lovstva, da vzgoji svoje člane lovce v kolektivnem duhu v dobre gojitelje divjadi in varovalce narave ter jim privzgoji lovske večšine za dobre in poštene čuvaje.

Pri pregledu dosežkov ne moremo mimo kinologije v Sodraški dolini oz. LD Sodražica, katere lep dosežek sta psarni – Podgorska in Travnogorska. Prvo psarno je že leta 1910 ustanovil in potem tudi vodil dr. Ivan Lovrenčič, imenoval jo je Podgorska psarna. Tu je vzgajal v prvi vrsti istrske goniče, jamarje in tudi športne pse. Drugi veliki ljubitelj in rejec kratkodlakih istrskih goničev pa je bil Adolf Ivanc, ki je ponesel slavo istrskega goniča po vsej domovini. Njegov lik je vrezan tudi na našem praporu in predstavlja našo povezanost s tradicijo lova z goniči. Adolf Ivanc je bil glavni ustanovitelj Travnogorska psarne, ustanovljene leta 1963.

S tem sem hotel spomniti na dva velika, nepozabna kinologa in ljubitelja istrskih goničev in tako s ponosom obuditi njuno za slovensko in sodraško LD nepozabno delo.

Obisk sv. Miklavža

Člani kluba KRESNIČKA

Foto: Ela Maxine Košir

V nedeljo, 5. decembra, so nam na spletu naši animatorji zaželeli čarobno drugo adventno nedeljo in nas obvestili, da že nestrpno pričakujejo sv. Miklavža.

Takole so zapisali:

»DOBROTA IN ZVESTOBA SE BOSTA SREČALI, PRAVIČNOST IN MIR SE BOSTA POLJUBILA.

IZ ZEMLJE BO POGNALA ZVESTOBA, Z NEBA SE BO SKLONILA PRAVIČNOST«. (Ps 85, 11–12)

In res je bilo tako. Proti večeru sta se srečali Dobrota in Zvestoba, zasijali sta luči Miru in Pravičnosti med belimi snežinkami in že nas je obiskal sv. Miklavž s svojim spremstvom angelov in parkljev.

Da so se sv. Miklavža razveselili tako otroci kot njihovi starši in stari starši, se boste lahko prepričali kar sami, ko boste prebrali spodnje vrstice.

»Čestitam, da ste se tako lepo domislili in otrokom vseeno uprizorili Miklavževanje, kljub nemogočim časom.«

»Seveda se je tudi Mila z očijem kar peš odpravila do Miklavža. Čisto navdušena.«

»Idličičen večer, pravo Miklavževanje, zelo lepo organizirano, kakšno pa veselje otrokom.«

»Miklavž ne pozabi na dobre in pridne otroke v Sodražici.«

»Upam, da tudi na vas animatorje ni pozabil.«

»Krasno ste pripravili, poklon vsem. Tako so otroci vsaj malo občutili, kako je, ko se zaslišijo verige in te pohvali dobri mož.«

»Carji ste!«

»Hvala vam za vse. Otroci so bili navdušeni.«

»Hvala, bilo je nepozabno. Verjetno bomo še v januarju obujali spomine.«

»Res pohvalno, hvala vam.«

»So bili pa pridni otroci. Hvala lepa, Miklavž. Res si zelo dober.«

Mislimo, da ni kaj dodati. Tudi hvaležnost, ki ste jo mnogi izrazili ustno, je

lepa čednost, saj je Miklavž gotovo že obrnil nov list in piše vsa dobra dela za naslednje leto. Vredno se je potruditi!

Veliko veselja ob postavljanju jaslic in božičnega drevesa ter vse dobro v novem letu vam želimo.

Naše kapelice

Branka Gornik, Nežka Mohar Gačnik

Foto: Branka Gornik in Tatjana Arko

3. OBLETNICA KAPELICE NA PESKU

Na drugo oktobrsko nedeljo smo obhajali obletnico blagoslovitve kapelice Lurške Matere božje Na pesku. Tokrat smo se zaradi vremenskih razmer zbrali v farni cerkvi. Mašo je daroval g. Bogdan Oražem, ki je s sabo pripeljal gosta, stalnega diakona g. Sama Športa. Maši je prisostvoval tudi domači župnik g. Franci Bizjak.

G. Oražem nas je nagovoril z zelo izvorno pridigo, kateri je dodal tudi svoje osebno pričevanje. Lepo je bilo iz prve roke slišati, kako je na tem kraju doživel milostni dotik Boga. Mašo smo sklenili z blagoslovom svetih podob Marijinega in Jezusovega srca, ki od sedaj naprej krasita kapelico. Sliki je darovala ga. Dušanka Turk iz Kozjega vrha.

Hvala vsem zgoraj omenjenim ter vsem, ki ste se udeležili daritve, pri njej sodelovali ali pa ste kakorkoli z molitvijo in mislimi pripomogli k njeni izvedbi.

Zadnji dve leti zaradi pandemije nismo izvedli šmarnične pobožnosti, ravno tako nismo obhajali 2. obletnice blagoslovitve kapelice. Zato smo letos še toliko bolj hvaležni, da smo se lahko udeležili svete maše (čeprav je bila zaradi slabega vremena v cerkvi), se pri kapelici zbirali ob molitvi devetdnevnic ter v poletnem času predvajali filme.

Marija je prav gotovo vesela vsakogar, ki se ustavi pri njej. Vabi nas, da pri njej odložimo vsa bremena. Odlagajmo jih sproti, da

ne bodo postala pretežka in se bomo na koncu želeli kar zazidati v kapelico, kot je to storil neki francoski duhovnik, ki ga je g. Bogdan omenil v pridigi.

Na Pesku

V Zamostcu

OBNOVA KAPELICE V ZAMOSTCU

Kapelica v Zamostcu je bila zgrajena daljnega leta 1893. Od takrat do danes je bila deležna kar nekaj obnov. Ker sta jo že kar močno načela zob časa in kapilarna vlaga, se je gradbeni odbor za obnovo kapelice odločil, da je napočil čas za njeno temeljito sanacijo in prenovu od strehe do temeljev. Prva dela so se začela poletni 2019, letos v novembru pa smo z njimi zaključili.

Najprej je prišla na vrsto sanacija strehe. Lesena nosilna konstrukcija je bila dodatno ojačana, prepereli deli pa so bili nadomeščeni z novimi. Zamenjana je bila tudi kritina in žlebovi. Temu je sledila sanacija temeljev, saj je bila glavni problem kapilarna vlaga. Vse okrog kapelice je bila odstranjena zemlja in temu je sledilo temeljito čiščenje ter sušenje temeljev. Na novo

je bilo urejeno odvodnjavanje padavinskih voda, hidroizolacija, drenaža in prezračevalni kanal za temelje. Sledila je odstranitev zunanjega ometa, sušenje sten, ponovna izdelava ometa z zaščito proti vlagi, barvanje fasade in poslikava vhodnega portala. Istočasno sta bili zamenjani tudi obe okni in dotrajana vhodna vrata kapelice. Stara in zarjavela ograja je bila odstranjena in nadomeščena s kamnito škarpo ter kovano ograjo.

Prostor pred kapelico in ob njej je bil dodatno utrjen in tlakovan s tlakovci. Izdelane in postavljene so bile tudi štiri lesene klopi, na katerih radi posedajo mimoidoči, še zlasti družine z majhnimi otroki. In tako je kapelica v Zamostcu končno dočkala zaključek svoje temeljite obnove. Vsak od mojstrov je prispeval svoj neizbrisen pečat pri njeni obnovi in s svojim delom pripomogel k njeni ohranitvi za prihodnje rodove.

Ob tej priliki se člani gradbenega odbora najlepše zahvaljujemo vsem vaščankam in vaščanom Zamostca, ki so po svojih zmožnostih darovali finančna sredstva za obnovo in z molitvijo ter dobrimi željami podpirali naša prizadevanja. Zahvala gre tudi Občini Sodražica, ki je izkazala poslušnost za ohranjanje kulturne dediščine in je z donacijami pripomogla k hitrejši obnovi kapelice. Iskrena hvala tudi vsem, ki so del svojega prostega časa radodarno namenili prostovoljnemu delu in tako pomagali, da je bilo delo prej opravljeno. Vsakemu posebej in vsem skupaj Bog povrni! V bližnji prihodnosti nas čaka še delna sanacija fresk v notranjosti kapelice, ki jih je delno poškodovala vlaga.

Obnovljena kapelica je sedaj tudi navzven znova ponos Zamostca. Vsi skupaj srčno upamo, da bomo v prihodnjem letu lahko v mesecu maju ponovno obhajali šmarnice ob prenovljeni kapelici. Ob iztekajočem se letu želimo vsem obilo božje milosti in blagoslova ter božjega varstva na vseh poteh življenja.

Miru, veselja, upanja ...

Ljubica Košir
Foto: Žiga Lovšin

... pa vedrine srca in bogastva duha si prav vsi želimo in prav je, da ga v bližnjih prazničnih dneh tudi medsebojno delimo. Veliko svetlobe in toplote potrebujemo v najkrajših in mrzlih dneh leta, vendar pa tudi na tisoče luči ne ogreje našega srca, če ne prižgemo luči v njem, ob svojih najdražjih, ko jim lahko podarimo največje in najlepše darilo – človeško bližino, saj se v tem posebnem času ne srečujemo le z materialno, ampak še z večjo – duhovno revščino. Nekdo je zapisal o sodobni obliki revščine takole: »Duhovna revščina je egoizem, ko naredimo zase vse, kar potrebujemo, za druge pa nas ne skrbi. Ne potrebujem drugih, zato zanje ne bom nič naredil. Ko se usmerimo v lastno materialno uživanje in zanemarimo duhovno, pa postanemo sami zelo ubogi in osamljeni.«

Revščina ni sad usode, pač pa je posledica sebičnosti, je zapisal papež Frančišek.

Blagoslovljene božične praznike vam želim, dragi občani, v novem letu pa obilja miru, zdravja, veselja in upanja, da bo srce naše prelepe slovenije utripalo bolj veselo in z večjo toplino ogrevalo prav vsakega izmed nas. Tako bomo vsi imeli lepše in boljše življenje, po katerem hrepenimo. Vsem srečno v novem letu, ki prihaja!

**Samo tri stvari so neskončne:
zvezdno nebo,
morje s svojimi kapljami vode
in srce v solzah ...
(G. Flaubert)**

Zahvala

Poslovil se je naš

Martin Mohorič
(7. 12. 1976–21. 10. 2021)

Bolezen je bila močnejša od tvoje dobre volje.
Ostal boš v srcih vseh, ki smo te imeli radi.
Naj ti bo tam, kjer si, lepo.

Ob izgubi našega Martina se družina iskreno zahvaljuje vsem za denarno pomoč.

Zahvaljujemo se vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala za izrečene lepe besede, pevcem, trobentaču in vsem pogrebem.

Žalujoči vsi njegovi

**Tako kot reka v daljavo se zgubi,
odšel si tiho, brez slovesa,
za seboj pustil si spomin
na naša skupna srečna leta.
Le srce in duša ve,
kako boli, ko več te ni ...**

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in ata

Cvar Vojka
(1950–2021)
iz Jelovca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sovaščanom, prijateljem in znancem, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje in ga v tako lepem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvala tudi patronažni sestri Dominiki Arko, pevcem in pogrebni službi ter osebju ZD Sodražica. Neizmerna zahvala predvsem Janezu Arku (Thnovcov), ki je nudil vso pomoč in veliko oporo, zetu Gregorju, sosedi Marici Mekinda in Simoni Arko za govor ter pomoč.

Žalujoči: vsi, ki smo ga imeli radi!

Za dolge zimske večere

Nežka Mohar Gačnik, bibliotekarka

Minila sta dva meseca in znova se vam oglašamo z Novičkami iz knjižnice. Za naše zveste bralce smo ponovno pobrskali med knjižnimi policami in našli naslednje zanimive knjižne novosti, s katerimi si boste lahko krajšali čas med dolgimi zimskimi večeri!

HELEN HOAG

Načelo srca

Ko violinistka Anna Sun z viralnim posnetkom na Youtubeu naključno doseže največji uspeh svoje kariere, kmalu izgori od poskusov, da bi poustvarila tisti trenutek. In ko ji dolgoletni fant sporoči, da bi pred končno odločitvijo rad preizkusil še odprto razmerje, se prizadeta in jezna Anna odloči, da bo v tem primeru odprto razmerje preizkusila tudi sama. Podala se bo na serijo zmenkov za eno noč.

In tukaj v zgodbo vstopi potetovirani motorist Quan Diep. A prvi poskus zmenka za eno noč jima klavarno spodleti, prav tako drugi in še tretji. Biti s Quanom je za Anno namreč več od same spolnosti, saj jo je sprejel takšno, kot je. Pred njim se ji ni treba pretvarjati in igrati. Ko pa Annino družino prizadene tragedija, mora prevzeti vlogo, ki ni zanjo, in breme pričakovanj drugih jo vse bolj duši. Bo Anni in Quanu uspelo začetno zagledanost in naklonjenost spremeniti v dolgotrajno zvezo?

ANNE GRACIE

Moj popolni poljub

Po treh letih na ženitnem trgu Grace Meridew še ni srečala moškega, čigar poljubi bi ji zatresli tla pod nogami. Zato se raje posveti načrtom za pustolovsko življenje. Želi si videti, kako nad piramidami v Egiptu vzhaja luna, in zaplesati med marmornatimi ruševinami Grčije. Še prej pa mora pomagati prijateljici v stiski. Sramežljiva Melly Pettifer se mora poročiti z Dominicom Wolfom, ki bo le s poroko podedoval ogromno posestvo. Wolfovih se drži zloglasen sloves, Grace pa nikakor ne prenaša tistih, ki drugim vsiljujejo svojo voljo. Ko jo Melly zaprosi za pomoč pri razdrtju neželene zaroke, Grace prevzame vlogo nepriljavne sive miške in prijateljico kot gardedama pospremi na obisk pri bodočem ženinu. A ko prispejo na grad, ni nič, kot so pričakovali. Grace pa povrh vsega vsa zgrožena ugotovi, da je Wolfu padla v oči.

KIERA CASS

Prevarana

Lahko še vedno slediš svojemu srcu, čeprav je že strto? Hollis je pobegnila iz Koroje, kjer je za sabo pustila spomin na ljubljenega Silasa, zdaj pa se negotovo privaja na življenje v Izolti. Eastoffovi ji z ljubeznijo in naklonjenostjo bodrijo utrujenega duha, vendar njen mir vedno znova skali Etan, čemerni bratranec, ki do Korojcev čuti globok odpor. Medtem ko se doma počasi kopiči napetost, se nemir v izoltanskem kraljestvu stopnjuje do vrhunca. Eastoffovim se bo morda posrečilo, da strmoglavijo tiranskega kralja – a le s Hollisino pomočjo.

Bo dekle, ki je ostalo brez vsega, usodo svoje nove domovine zmoglo postaviti na prvo mesto in ji dati prednost pred hrepenenjem, ki ga skriva v srcu?

HERMANN-JOSEF ZOCHER

Nazarij, dedič apostola

Rim, nekaj let po smrti velikega apostola Pavla. Na ulicah se vseskozi bijejo ulični boji, vse družbene skupine so vpete v boj za prestol, ki je zaradi nestanovitnih cesarjev nestabilen. Med hišami še pred leti veličastne in v svetu neprimerljive prestolnice Rimskega cesarstva se sedaj vijejo družbeni izobčenci, z njimi pa bolezni in nemir. Vojaščina je enkrat zvesta eni strani, drugič drugi. Bratstvo, ki je pojilo vojake, je umrlo, sedaj je vsak zase. Vrstijo se izdajstva, izdajstvom sledijo usmrtitve, usmrtitve ustrahujejo ljudstvo, strah pa vodi v nova izdajstva. Mesto je ujeto v začarani krog, iz katerega rešitev najdejo redki posamezniki, ki sredi vihre ohranijo človeško dostojanstvo in moralo. V teh okoliščinah se znajde tudi mladenič Nazarij, ki ga posrka in življenjsko zaznamuje neusmiljen vrtinec usode. Razpet med rimsko vojsko, tovariši, uporništvom, krščanstvom in Lu-

cijo, svojo simpatijo, se bo moral za preživetje prignati do svojih duševnih in telesnih skrajnosti, obenem pa najti tisto, kar je v srcu njegove vere: ljubezen.

RICCARDO C. MAURI

Ne jezite Petre

Petra je »nepomembna« gimnazijka – tako se vsaj počuti. Živi sama z očetom, odkar ju je pred desetimi leti zapustila mama in žena. Na domači zabavi ob njenem šestnajstem rojstnem dnevu se je sošolec Tommaso, v katerega je zaljubljena, iz nje grobo ponorčeval. Zaradi tega ji je bilo naslednji dan pred sošolci tako nerodno, da je pouk »špricala« in namesto v šolo po naključju zavila v boksarsko vadbistišče. To je njeno življenje korenito spremenilo! Petra se je znašla v svetu boksa, ki se ji je zdel nasilen. A pomagal ji je priti do novih spoznanj, se soočiti s strahovi, jezo in se svojih težav lotevati s pestmi – a ne fizično! Tudi sošolci so to deklo, ki so jo prej ustrahovali in odrivali, začeli spoštovati.

JENNY JÄGERFELD

Kraljica smeha

Avtorica, ena najbolj cenjenih švedskih sodobnih pisateljic, po izobrazbi psihologinja, je težko temo o žalosti in žalovanju uravnotežila z zlahkim humorjem, ki bralca potolaži.

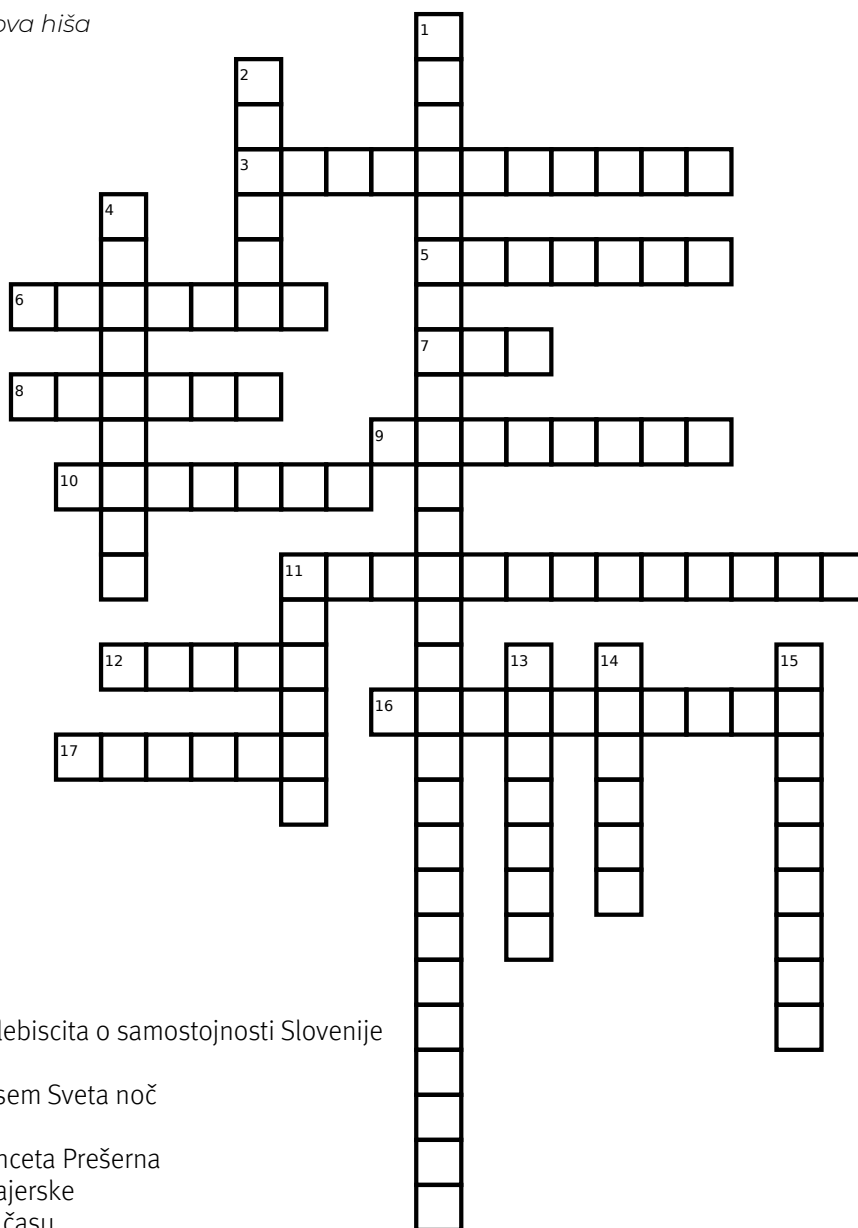
V romanu spremljamo dvanajstletno Sasho, ki je nedavno izgubila mamo, ki si je po borbi s trdovratno potrlostjo vzela življenje. Edinka, ki je ostala sama z obupanim očetom, se spopada z občutki jeze, nemoči, krivde. Zapiše si celo seznam stvari, ki jih ne bo več počela, da ne bi postala takšna kot mama. Zanikanje žalosti pa traja le nekaj časa. Kljub ljubeči pomoči sorodnikov in zveste prijateljice nekoga dne solze pritečejo kot hudournik ...

S tem tudi zaključujem letošnji zadnji pregled nekaterih knjižnih novosti! Vljudno vabljeni v sodraško knjižnico tudi v prihodnjem letu! Kolektiv Knjižnice Miklova hiša želi vsem lepe božične praznike ter obilo zdravja, sreče, ljubezni in uspeha v novem letu 2022! Radi in lepo se imejte ter ostanite zdravi! SREČNO!

Praznična križanka

Neža Tanko, Knjižnica Miklova hiša

NAVPIČNO

- 1 dan razglasitve rezultatov plebiscita o samostojnosti Slovenije
- 2 slovenska praznična jed
- 4 kraj, kjer so prvič izvedli pesem Sveta noč
- 11 pevec skupine Beatles
- 13 naslov pesniške zbirke Franceta Prešerna
- 14 glavno mesto avstrijske Štajerske
- 15 ljudski pevci v prazničnem času

VODORAVNO

- 3 komedija s podnaslovom Matiček se ženi
- 5 pri otrocih priljubljen decembrski svetnik
- 6 drobilec orehov
- 7 kraljevina, v katero smo se vključili leta 1918
- 8 sneženi mož
- 9 božični kruh
- 10 slovenski protokolarni objekt
- 11 največje jezero v Evropi
- 12 neizkušen, nezrel
- 16 ruda iz idrijskega rudnika
- 17 vrh nad Horjulom

REŠITVE OKTOBRSCKE KRIŽANKE

NAVPIČNO: ŠKOFEK, MARIJA TEREZIJA, BENETE, DRAMA, MOZART, DRAGO KOŠIR, QUEBEC, POLETAVCI, DAVČA, VIDEM, LOČNICE, KAPLJICE

VODORAVNO: MERNIK, TRGATEV, TRKAJ, CELJSKI, EDA, KOLIŠČARJI, BAJDINŠKI POTOK, FILIPINI

Tiho pada mrak,
v dalji se zgublja korak
in pušča sledi preteklih dni.
V srcih se želja rodi
po miru, ljubezni, dobroti za vse ljudi.

Srečko Kosovel

Vse dobro v letu 2022 vam želi kolektiv
Knjižnice Miklova hiša!

microera

Microera Jože Šilc s.p.
Hrovača 14A - 1310 Ribnica - trgovski center SPAR

☎ 01 837 31 16
☎ 051 358 762
✉ info@microera.si
www.microera.si

- ugodni mobilni paketi NAJ
- akcijski mobiteli na obroke
- ugodni fiksni paketi NEO

DELOVNI ČAS
PON - PET 8.30 - 11.30 in 14.00 - 17.00
SOBOTA 8.30 - 11.30

Telekom Slovenije

MEGADOM

URESNIČI IDEJE CENEJE!

**Zahvaljujemo se
vam za zaupanje
v iztekajočem se letu.**

**Vabimo vas,
da z nami tudi v letu 2022
uresničujete ideje ceneje.**

**Mirne in zdrave praznike
ter vse dobro v letu 2022!**

MEGADOM RIBNICA • 01/835 1 640 • www.megadom.si •

HYUNDAI

Dobrodošli v NOVO odprti salon in servis za vozila Hyundai

Srečno!

Naj bo vaše prihajajoče leto posebno!

*Posebno zaradi dobrega počutja, zaradi odličnega zdravja vas
in vaših bližnjih, zaradi zmag nad ovirami in
zaradi najlepših občutkov rojenih najglobje v vas!
Bodite dobro in zdravi!*

Avtohiša Zalar

Najboljša pot do odličnega avta!

Avtohiša Zalar d.o.o., Male Lašče 105, 1315 Velike Lašče 01 788 19 99 031 331 920 040 490 070 041 611 920
prodaja@avtohisla - zalar.si www.avtohisla - zalar.si servis@avtohisla - zalar.si Facebook Instagram Twitter